

ŠVEICARIJOS LIETUVIŲ ŽINIOS

2007 m. gegužė - gruodis
Neperiodinis leidinys Nr. 11 (18)

ŠLŽ pirmasis leidinys išėjo 1951 m.
Iki 1953 m. buvo išleisti 7 numeriai
Laikraštis atgaivintas 2001 m. gruodžio mėnesį

Šiame numeryje:

AKTUALIJOS

*Ambasados atidarymas
Diskusija dėl dvigubos pilietybės
Atviras laiškas Lietuvos vadovams
Seminaras Vilniuje*

AMBASADA INFORMUOJA

Skiriamieji raštai

SUSITIKIMAI

*Su LR Premjeru G. Kirkilu
Su Vokietijos ir Austrijos lietuviais*

KULTŪRA

*Maironis sugrįžo prie Keturių
kantonų ežero
Lietuvių muzikologai tarptautiniame
kongrese
Lyros koncertai
Knygos pristatymas BaltArt
galerijoje
A. Mamontovo koncertas
V. Poškutės ir T. Daukanto
koncertas Ciuriche
„Samisdat“ brošiūros jau Lietuvoje*

KNYGŲ KLUBAS

*Susitikimas su D. Zelčiūte
J. Vaitkevičienės „Vila Edelveisas“
D. Jazukevičiūtės „Anarchistės
išpažintis“*

KELIONĖS

Nuostabioji Roma

GYVENIMAS

*Sudie Šveicarija
Išpūdžiai studijuojant
Lietuviškos krikštynos*

ŠVENTĖS

*Joninės Lozanoje
Advento šventė Berne*

NETEKTYS SVEIKINIMAI SKELBIMAI

Ambasados atidaryme - pažintis su antruoju garbės konsulu

M. Sogny su žmona Eveline

Jurgita KOPITKOVIENĖ

Spalio 31-ąją Šveicarijos sostinėje Berne įvyko oficialus Lietuvos ambasados prisistatymas visuomenei ir politikams.

Pasak renginio šeimininko Ambasadoriaus Vytauto Plečkaičio, vietos ambasadai teko ieškoti ilgai, kol beveik 200 kvadratinį metrų patalpas pagrindinėje senamiesčio gatvėje pavyko išsinuomoti iš senųjų maurų palikuonių.

Dabar ši ne viena šimtmetį skaičiuojanti pastatą puošia ne tik Šiaurės Afrikos stalių ir audėjų gildijos pastatyto afrikiečio darbininko skulptūra, bet ir Lietuvos trispalvė bei herbas.

Tęsinys 2 psl.

Atviras laiškas Lietuvos vadovams ir pasaulio lietuviams

Tadas ŽUKAS, Eglė ŠVILPAITĖ

Siekdama aktyviai dalyvauti Lietuvos ateities kūrime, šių metų rugsėjo mėnesį Šveicarijos Lietuvių Bendruomenė išsiuntė atvirą laišką Lietuvos vadovams ir pasaulio lietuviams.

Laiške išreiškiama Bendruomenės pozicija dvigubos pilietybės klausimu bei pateikiami pasiūlymai dėl galimo dvigubos pilietybės reguliavimo Lietuvoje.

Devyniolikos puslapių apimties dokumente, parengtame advokato Tado Žuko (bendradarbiaujant su dr. Egle Švilpaite), gana išsamiai apžvelgiamos dvigubos pilietybės reguliavimo tendencijos pasaulyje ir Europoje.

Pastebima, kad spartėjanti globalizacija, valstybių narystė ES, NATO ir kitose tarptautinėse organizacijose, didėjanti darbo jėgos migracija, didėjantis mišrių

santuokų skaičius verčia permąstyti tradicines valstybės ir piliečio santykio kategorijas.

Tęsinys 2 psl.

Tadas Žukas

Ambasados atidaryme - pažintis su antruoju garbės konsulu

ŠLB dovana naujai ambasadai lietuvės
Augenijos Thormann paveikslą „Aukuras“

Ambasados atidarymo proga susirinkusiems svečiams buvo pristatytas ir antrasis Lietuvos garbės konsulas Ženevos ir Vo kantonų konsulinėje apygardoje Michel Jan - Jacques Sogny - pianistas, kompozitorius ir filosofijos mokslų daktaras.

1980-aisiais M. Sogny įkūrė savo fortepijono mokyklą, atidarė savo vardo akademiją Paryžiuje, o prieš septynerius metus Arzier kalnų kaimelyje netoli Ženevos įkūrė savo vardo fondą „SOS talentai“.

Šio fondo kvietimu jaunieji pianistai gali kelis kartus metuose tobulintis Michel Sogny akademijos meistriskumo klasėse Paryžiuje ir Arzier, taip pat dalyvauti kompozitoriaus organizuojamuose festivaliuose Coppet ir Rougemont, Šveicarijoje bei viduramžių pilyje Normandijoje, Prancūzijoje. Pernai Generalinio konsulato iniciatyva Michel Sogny lankėsi Lietuvoje ir į savo akademijos meistriskumo klases

Ambasadoriaus patarėja Violeta Baltrušytė, ambasadorius Vytas P. Plečkaitis, garbės konsulas Michel Sogny su žmona Eveline, ambasadorius prie JTO Edvardas Borisovas, Michèle Minonzio, Dimitri de Faria e Castro ir Jurgita Kopitkovienė

pakvietė septynis Balio Dvariono jaunųjų pianistų konkurso finalininkus, suteikdamas jiems savo fondo „SOS talentai“ stipendijas. Jaunieji lietuviai pianistai jau keturis kartus buvo pakviesti į Michel Sogny akademijos meistriskumo klases, dalyvavo visuose jo vardo festivaliuose, o pernai vykusiam Michel Sogny fortepijoninės muzikos festivalio baigiamajame koncerte Vilniaus M. K. Čiurlionio menų mokyklos auklėtinė Gryta Tatorytė buvo apdovanota publikos prizų.

M. Sogny įsitikinęs, kad kiekvienai šaliai svarbiausia - išsaugoti savo kultūrą. Būdamas garbės konsulu, Lietuvos kultūrą skleis per muziką ir

jos atlikėjus, - pažadėjo pianistas, kurio veiklą dar 1986-aisiais įvertino Jungtinių Tautų Organizacija, skirdama M. Sogny Taikos medalį, ir UNESCO, 1994-aisiais įteikdama jam „Tarptautinių šeimos metų“ garbės diplomą.

Diana Brunner, Pro Baltikum organizacijos sekretorius Hans Graf ir Jūratė Caspersen

Diskusija dėl dvigubos pilietybės Atviras laiškas Lietuvos vadovams ir pasaulio lietuviams

Šie procesai keičia ilgą laiką vyrausią neigiamą valstybių požiūrį į dvigubą pilietybę, ypač su didelėmis emigracijos ir imigracijos bangomis susiduriančiose šalyse.

Dokumente pristatomas dvigubos pilietybės reguliavimas Šveicarijos Konfederacijoje, aptariamas Šveicarijos emigrantams taikomas pilietybės neprarandamumo principas, išsamiau

apžvelgiamas visiškas dvigubos pilietybės reguliavimo liberalizavimas 1992 metais.

Pagrindinė laiške išdėstyta pozicija yra ta, kad dabartinis konstitucinis reguliavimas Lietuvoje suteikia pakankamai laisvės Seimui, reaguojant į kintančią – ir nuo Konstitucijos priėmimo gerokai pakitusią - socialinę realybę (įstojimą į ES ir NATO, augančią emigraciją ir

mišrių šeimų skaičių), nustatyti liberalesnį dvigubos pilietybės reguliavimą.

Mūsų nuomone, Lietuva turi vykdyti integracinę, o ne izoliacinę politiką užsienio valstybių pilietybę įgijusių lietuvių atžvilgiu, ir privalo pasitelkti

Diskusija dėl dvigubos pilietybės Atviras laiškas Lietuvos vadovams ir pasaulio lietuviams

užsienyje gyvenančius tautiečius, jų ryšius ir žinias šalies vystymui. Šveicarijos pavyzdys puikiai iliustruoja tokios integracinės politikos galimybes. Referendumas dėl Konstitucijos keitimo yra netikslingas, nes dabartinis jos tekstas suteikia pakankamai laisvės sureguliuoti dvigubos pilietybės klausimą taip, kaip tai šiuo metu yra naudingiausiai Lietuvos ateičiai.

Šveicarijos lietuvių bendruomenė yra visada pasiruošusi bendradarbiauti formuojant Lietuvos politiką dėl dvigubos pilietybės ir Lietuvos santykių su užsienyje gyvenančiais lietuviams klausimais, pasidalyti turima informacija, dalyvauti diskusijose ir darbo grupėse.

Dokumento rengėjai nuoširdžiai dėkoja

ŠLB Valdybai, ypač jos pirmininkei Jūratei Caspersen, už konstruktyvų bendradarbiavimą. Kartu norėtume paskatinti bendruomenės narius aktyviau reikšti ir ginti savo interesus dėl Lietuvoje svarstomų mums visiems aktualių klausimų.

Visas dokumento tekstas yra prieinamas adresu www.lietuviai.ch.

Po pasaulį išsibarsčiusius lietuvius krūvon sukvietė seminaras

Diana BRUNNER

Lapkričio 7-9 dienomis į Vilnių suvažiavo lietuviai iš 29 užsienio šalių bendruomenių.

Čia jie atvyko Tautinių mažumų ir išeivijos departamento kvietimu į Vilniuje vykusį seminarą, skirtą žiniasklaidos atstovams. Pirmą kartą šiame seminare dalyvavo Slovėnijos, Japonijos ir Naujosios Zelandijos lietuviai, taip pat atstovė iš Šveicarijos.

Prašymas – taikos bendruomenėse

Šiame tarptautiniame susitikime dalyvavo ir įvairių organizacijų atstovai, tad seminaras prasidėjo prelato Edmundo Putrimo kvietimu „statyti tiltus“, jungiančius išeiviją tarpusavyje ir su Tėvyne, bei palaiminimu, prašant Dievo apsaugoti bendruomenes nuo nesantaikos.

Premjero Gedimino Kirkilo patarėja Džiuljeta Žiugždienė teigė, kad emigracija iš Lietuvos trunka jau daugiau kaip šimtmetį, tiek pat laiko sprendžiama ir lietuviškos tapatybės išeivijoje išsaugo-

jimo problema.

- Būtų puiku, jei jūsų skleidžiamos žinios išeitų už bendruomenės ribų - kalbinkite pažįstamus užsienio žurnalistus vykti į Lietuvą, kad pasaulio spaudoje jie pateiktų mūsų krašto vaizdą, - kvietė Dž. Žiugždienė.

Švietimui ir kultūrai - milijonai

Seminaro dalyviai taip pat susipažino su Tautinių mažumų ir išeivijos departamento (TMID) praėjusių metų veiklos rezultatais. TMID generalinio direktoriaus pavaduotojos Vidos Bagdonavičienės pateiktais duomenimis, pernai organizacijos metinis biudžetas sudarė 19,523 mln., iš kurių daugiau nei 14 milijonų skirta užsienio lietuviams. Iš pastariesiems skirtų lėšų patenkinta net 86 proc. paraiškų, suteikiant galimybę įgyvendinti įvairius kultūros ir švietimo projektus, iš šių pinigų taip pat finansuoti ir kasmetiniai užsienio lietuviams organizuojami seminarai.

Migrantams - reikiama informacija

Pristatyta tarptautinės migracijos organizacijos Migracijos informacijos centro veikla. Tai tarpvyriausybė, humanitarinė, nepolitinė organizacija, įkurta 1951 m. Būstinė – Ženevoje, jai priklauso 120 šalių aktyvių narių teisėmis ir 20 šalių – stebėtojų.

Lietuva yra pirmoji Baltijos šalių narė. Organizacija teikia pagalbą vyriausybėms migracijos klausimais bei veikia konfliktų, katastrofų, karų zonose.

Lietuvoje vyksta projektinė veikla, kurios pagrindinės sritys yra nesaugios, nemotyvuotos, neinformuotos migracijos prevencija, reemigracijos skatinimas, kova prieš prekybą žmonėmis.

Lietuvos įvaizdžio formavimas

Seminaro dalyviams pristatytas Lietuvos įvaizdžio formavimo strategijos projektas, įvaizdžio koncepcija, formavimo kryptys ir prioritetai. Diskusijoje dalyvavo istorikas Alfredas Bumbauskas, sociologas Vladas Gaidys ir lektorė Snieguolė Matonienė.

Tęsinys 4 psl.

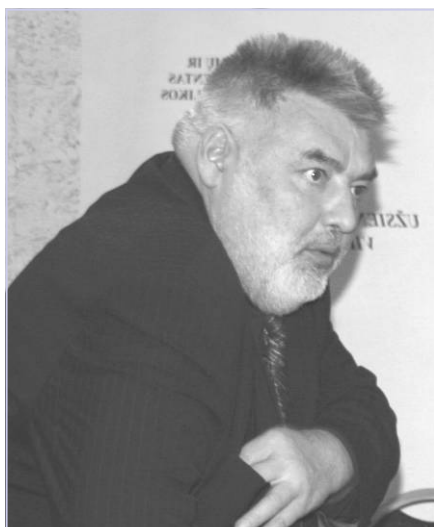
Seminaro dalyviai

Po pasaulį išsibarsčiusius lietuvius krūvon sukvietė seminaras

Istoriko A. Bumblausko nuomone, Lietuvą reiktų pristatyti kaip dviejų Europos civilizacijų susikirtimo vietą. Lietuva – tai kultūrų vartai, jungiantys rytus ir vakarus.

Įdomūs apklausos rezultatai

Įdomu buvo susipažinti su reprezentacinės apklausos duomenimis, prarastose 2006 m. birželio – rugpjūčio mėn. ES ir kaimyninėse šalyse, Lietuvos įvaizdis užsienyje yra teigiamas, bet jis šalyse labai skiriasi. Nebuvo nei vienos šalies, kur nepalankus Lietuvos

Istorikas Alfredas Bumblauskas

įvaizdžio procentas didesnis. Palankiausiai Lietuvą vertina Estija, Suomija, Latvija, Baltarusija, Lenkija, Austrija. Ispanijoje abu procentų skaičiai lygūs – 19%. Mažiausias palankumo procentas Vokietijoje, Portugalijoje, Italijoje, Čekijoje, Maltoje, Slovakijoje. Įdomu ir tai, kad 55% procentai apklaustųjų mano, kad Lietuvoje gyvena geri, draugiški žmonės ir esame turtingos kultūros šalis. Kad Lietuva moderni šalis, mano Baltijos šalių regionas, tuo tarpu didžiausios šalys su tuo nesutinka.

Apklausa buvo prarasta ir Lietuvoje. 72% lietuvių didžiuojasi savo pilietybe. Dauguma mano, kad Lietuva turi gerų sportininkų, yra patraukli turizmui ir turinti turtingą kultūrą. Daugiausiai nepritarimo susilaukė teiginiai kaip „mažai korupcijos“, „politiškai stabili“, „moderni šalis“, „patraukli investicijoms“, „ekonomika sparčiai vystosi“. Taip pat buvo užduotas klausimas: „kas

yra svarbiausia, kad daug pasiekti gyvenime“. Lietuvių atsakymas – „apsukrumas“ užima pirmąją vietą, tuo tarpu UK / Italija dalijasi 25-tąja. Atsakymas „daug dirbti“ UK ir Airijoje užima pirmąją vietą, Lietuvoje – 24-tąją.

Apdovanojimų „LT Tapatybė“ tikslas – skatinti ir aktyvinti teigiamą Lietuvos įvaizdį

Projektų koordinatorių D. Širvinską pristatė Lietuvos instituto, kurį sudaro Užsienio reikalų, kultūros ir švietimo ministerijos, LT Tapatybės programą (www.tapatybe.lt/). Apdovanojimų „LT tapatybė 2006“ pagrindinis tikslas – pagerbiant labiausiai Lietuvą 2006 metais garsinusius asmenis bei organizacijas, skatinti ir aktyvinti teigiamą valstybės įvaizdžio formavimą. Apdovanojimais taip pat siekiama ieškoti pasauliui suprantamų Lietuvos identiteto išraiškų, skatinti aktyvų Lietuvos pristatymą pasauliui įvairiose veiklos srityse bei plėtoti šio pristatymo galimybes.

Apdovanojimas yra lašo formos. Taip norima pabrėžti, kad kiekvienas lašas, kaip ir žmogus, yra unikalus, tačiau tik jų visuma sudaro didžiulę jėgą. Lašas – tai pastovus judėjimas, nuolatinis jų susiliejimas gimdo ir nukreipia šią milžinišką jėgą. Todėl bendras savo tapatybės supratimas suvienytų ir nukreiptų mūsų pastangas norimos, bendros Lietuvos vizijos išpildymui.

Siūlyti nusipelnčius Lietuvai žmones galima pagrindinei, kultūros, sporto, verslo ir turizmo nominacijai.

Lietuvos „Lietaus namai“ – Saragoose

LR Aplinkos ministerijos Visuomenės

informavimo ir viešųjų ryšių departamento direktorius labai įdomiai papasakojo apie kitais metais Ispanijoje, Saragoose vyksiančią pasaulinę parodą ir apie Lietuvos ekspoziciją. Tai bus jau 45-oji pasaulinė paroda ir aštuntoji – kurioje dalyvaus Lietuva.

Paroda vyks tris mėnesius – nuo birželio 14 d. iki rugsėjo 14 d. Prognozuojama, kad ją aplankys 8 mln. žmonių. Lietuvos ekspozicija bus pristatoma 578 kv. m. ploto paviljone. Konkurse nugalėjusi „Ekspobalta“ įgyvendins projektą „Lietaus namai“. Tai – šiuolaikiška Lietuvos, lietaus ir žmogaus ryšio interpretacija. Centrinis paviljono objektas yra unikali vandens instaliacija „Gyvasis lietus“ – interaktyvus, protingas vanduo, kviečiantis bendrauti ir pažinti Lietuvą. Paviljone išdėstyti septyni šuliniai vilios lankytojus pažvelgti į juos.

Kiekviename jų bus pateikta skirtinga informacija – istorija, ekonomika, kultūra. Lietuvos nacionalinę dieną organizatoriai preliminarai planuoja birželio 24 d. – su pasirodymais lauko estradoje, vakariniu koncertu ir eitynėmis.

Lietuva buvo vienintelė Baltijos šalis, dalyvavusi „Expo Aichi 2005“. Jos 324 kv.m. paviljoną aplankė du milijonai žmonių – dvigubai daugiau, negu tikėtasi. Specialiai šiai parodai buvo sukurti net trys filmai: Jano studijos „Kelionė po Lietuvą“, „Ltd Spaudos televizijos“ – „Good morning, Made in Lithuania“ ir „Videodahlis“ – „Dvelksmas iš Lietuvos“.

Tęsinys 5 psl.

LB atstovė iš Švedijos Audronė Stādje ir iš Austrijos atvykusi Daiva Schweizer

Po pasaulį išsibarsčiusius lietuvius krūvon sukvietė seminaras

Skleiskime žinią apie Vilnių

2009 metais Vilnius taps Europos kultūros sostine ir tam labai intensyviai ruošiamasi. Ambasadorių programa, kurią pristatė jos vadovė R. Jurgilaitė, ragina visus pasaulyje skleisti žinią apie Vilnių, pakviesti žmones čia atvykti kurti, švęsti, prisiminti, džiaugtis.

Ambasadorių užduotis – papasakoti draugams, šeimos nariams, bendradarbiams, naujiems pažįstamiems apie Vilnių ir programos „Vilnius – Europos kultūros sostinė 2009“ renginius. Užsiregistravusiems suteikiamas ambasadoriaus ženklelis bei informacinė medžiaga, padėsianti tai padaryti. Tikimasi, kad iki 2009-ųjų Vilnių garsins apie 10 tūkst. ambasadorių komanda. Vilniaus ambasadoriumi gali tapti kiekvienas norintis. Pirmasis ambasadorių suvažavimas įvyks šių metų gruodžio 27 dieną Vilniuje. Visą informaciją galima rasti interneto svetainėje www.kulturgyvai.lt

Kai kurie renginiai vyko jau šiais metais: gatvės muziko diena, tebūnie naktis, menas netikėtose erdvėse, Europos menų mokykla,

tarptautinis šviesos festivalis LUX.

Daugybė renginių vyks 2008 metais. Paskutinę kitų metų dieną įvyks oficialus atidarymas su pasaulinio garso vokiečio menininko Gerto Hofo lazerių ir šviesos efektų spektakliu bei žiemos puota Vilniaus senamiestyje.

2009 metais, nuo sausio iki gruodžio, Vilniuje vyks kažkas netikėto, negirdėto įspūdingo.

Lietuvos televizija – visoje Europoje

LTV WORLD projektą pristatė LRT generalinis direktorius K. Petrauskis. Augant emigracijai ir veriantis ES sienoms, didėjo poreikis stebėti Lietuvos įvykius tiesiogiai per televiziją. Pradžioje buvo transliuojamos tik kai kurios archyvinės ir kultūrinės LRT laidos.

Nuo š.m. gruodžio 1 d. LTV World programą jau bus galima stebėti 24h visoje Europoje per palydovą SIRIJUS 3.

Apie www.lietuviams.com svetainę ir jos naujoves papasakojo svetainės vyr. redaktorė D. Dokšaitė. Svetainė skirta užsienio lietuviams ir per metus joje apsilankė beveik 73 tūkst. lankytojų. Daugiausiai iš Lietuvos, JAV, JK, Airijos, Vokietijos, Kanados, Ispanijos ir Švedijos.

Kaip panaudoti komunikacijų galimybes, kaip konkrečiai bendrauti su žiniasklaidos atstovais patarė politikos apžvalgininkas V. Savukynas.

Grižtantiems į Tėvynę – individuali pagalba

Lietuvių grįžimo į Tėvynę informacijos centro direktorius Ž. Bieliauskas pasakojo apie centro veiklą. Jame teikiama pagalba – labai individuali, sukurpama kiekvienam atvejui atskirai. Greta informavimo telefonu, tekstų ir nuorodų interneto svetainėje, LGITIC platina spausdintus teminius informacinius bukletus, "Vykančiojo į Lietuvą žinyną", konsultuoja pilietybės atgavimo, sveikatos apsaugos ir jos draudimo, verslo atidarymo, draudimo, mokesčių, transporto, maitinimo, būsto įsigijimo ir kitais svarbiais klausimais.

Paskutiniąją seminaro dieną doc. Vilija Gudonienė labai konkrečiai išdėstė, kaip kuriamas įvaizdis ir reputacija, kaip jį išlaikyti teigiamą, nuo kokių veiksmų priklauso ir pan. Praktiniai patarimai labai papildė šią vertingą paskaitą.

LGITIC direktorius Žilvinas Bieliauskas

Televizijos laida padeda ieškoti dingusiųjų užsienyje ir Lietuvoje

Penktadienio popietę seminaro dalyviai praleido LNK studijoje. Laidos „Nepriklausoma paieškų tarnyba“ vedėjai P. Galkontaitė ir E. Knispelis pristatė šią laidą, parodydami keletą įrašų. Seminaro dalyvis iš Argentinos lietuvis Juanas Ignacio Fourment Kalvelis, visų gražiai vadinamas Joneliu, LNK žinių tarnybos darbuotojų dėka neseniai surado giminaičių Panevėžyje.

Bendruomenių atstovams buvo pristatyta naujoji laidos svetainė su tiesiogine galimybe ieškoti dingusių žmonių. Laidos vedėjai minėjo, kad aktyviai bendradarbiauja su Argentinos, Urugvajaus, Airijos ir Amerikos lietuvių bendruomenėmis ir labai trūksta pagalbinkų Australijoje, Didžiojoje Britanijoje, Vokietijoje ir Ispanijoje.

Seminaro dalyviai

Lietuvos ambasadorius įteikė skiriamuosius raštus Šveicarijos Prezidentei

*Violeta
BALTRUŠYTĖ*

Lietuvos Ambasadorius Vytautas Petras Plečkaitis spalio 3 dieną įteikė skiriamuosius raštus Šveicarijos konfederacijos Prezidentei Micheline Calmy - Rey.

Šveicarijos Prezidentė pasveikino pirmąjį Lietuvos ambasadorių, reziduojantį Šveicarijoje, ir išreiškė įsitikinimą, kad Lietuvos atstovo pasky-

rimas sustiprins abiejų šalių bendradarbiavimą.

Susitikimo metu ambasadorius pasiūlydė puikiais Lietuvos ekonominiais rodikliais, padėkojo Šveicarijos prezidentei už Šveicarijos vyriausybės solidarumo paramą Lietuvai – apie 150 milijonų litų dvišaliams projektams finansuoti.

Ambasadorius patikino Prezidentę, kad sutartis dėl paramos įgyvendinimo bus pasirašyta artimiausiu metu. M. Calmy-Rey dėmėjosi Lietuvos santykiais su kaimyninėmis šalimis, emigracijos problemomis, santykiais su Rusijos Federacija. Ambasadorius patikino, kad Lietuvos santykiai su kaimyninėmis šalimis

yra labai geri, emigracija stabilizuojasi, nes ekonominis augimas skatina didesnius atlyginimus ir geresnes socialines sąlygas Lietuvoje. Šveicarijos Prezidentei pasiteiravus apie užsienio šalių investicijas Lietuvoje, ambasadorius pažymėjo, kad didžiausių investicijų sulaukiama iš Europos Sąjungos šalių. V. P. Plečkaitis išreiškė viltį, kad Šveicarijos verslininkų susidomėjimą Lietuva paskatins galimybė išnaudoti Šveicarijos vyriausybės teikiamą paramą bendriems projektams.

Šveicarija pripažino Lietuvą 1921 m. rugpjūčio 9 d. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, diplomatiniai santykiai atkurti 1991 m. rugsėjo 5 d.

Naujas LR ambasados adresas

Spalio 1 d. LR ambasada Šveicarijoje pradėjo darbą jau naujose patalpose, esančiose Berno senamiestyje, įtraukta į UNESCO pasaulio paveldo sąrašą 1983 metais. Ambasados adresas: Kramgasse 12, 3011 Bern.

Tel.: +41 31 352 52 91, fax: +41 31 352 52 92. El. Pašto adresas: amb.ch@urm.lt Internetas: <http://ch.mfa.lt>

Ambasados darbo laikas: I-IV 9.00–13.00, 13.45–18.00, V 9.00–13.00, 13.45–17.15 (išskyrus švenčių dienas)

SUSITIKIMAI

Susitikimas su LR Ministru Pirmininku Gediminu Kirkilu

Jūratė CASPERSEN

Šveicarijos lietuvių bendruomenės atstovai su Maironio įamžinimo Šveicarijoje šventės svečiais dalyvavo turistinėje kelionėje „Lietuvių rašytojų takais Šveicarijoje“.

Birželio 30 d. Freiburgo universitete jie ne tik aplankė 1898 m. įkurtos lietuvių studentų "LITUANIA" draugijos šimtametę vėliavą, bet ir susitiko su Lietuvos Premjeru Gediminu Kirkilu.

Buvo be galo malonu girdėti, kad šiame susitikime Premjeras Gediminas Kirkilas ir Freiburgo universiteto rektorius prof. Guido Vergauwen apsikeitė pažadais suintensyvinti Freiburgo ir Lietuvos universitetų bendradarbiavimą, draugystę ir akademinius mainus.

Nuotraukoje kairėje: Susitikimo dalyviai Freiburgo Universiteto salėje. Centre LR ambasadorius prie JTO E. Borisovas, LR Premjeras G. Kirkilas, J. Caspersen, prof. G. Vergauwen ir M. Martinaitis

LITUANIA vėliavą laiko susitikimo organizatoriai Christian Feldhausen ir Dimitri de Faria e Castro.

Į svečius atvyko Austrijos ir Vokietijos lietuviai

Jūratė CASPERSEN

Jau seniai ieškojome progos į bendruomenės renginius pasikviesti kaimyninių bendruomenių tautiečių.

Po kelionės į Romą pas Italijos lietuvius pastebėjome, kad tokie susitikimai įkvepia energijos ir entuziazmo mokytis vieniems iš kitų ir džiaugtis vieni kitų pasiekimais. Be to, bendravimas bendruomenėmis mus, gyvenančius užsienyje lietuvius, dar labiau suartina.

Lapkričio 2-4 dienomis pas mus lankėsi geros dvi dešimtys lietuvių iš Austrijos ir Thüringen regiono Vokietijoje. Jų viešnagės tikslas buvo susitikti su Šveicarijos lietuviais, kartu pasiklausyti Andriaus Mamontovo koncerto ir aplankyti šiais metais ŠLB pastangomis atidengtą atminimo lentą mūsų tautos dainiui Jonui Mačiuliui – Maironiui.

Susitikimo vakaronėje ŠLB valdyba kartu su Austrijos ir Thüringen regiono lietuviais pasižadėjo informuoti vieni kitus apie jų bendruomenėse vykstančius lietuviškus renginius, kviestis vieni kitus į svečius, keistis gerąja

patirtimi bendruomeninėje veikloje, bei ateityje kartu organizuoti lietuviškas šventes.

Austrijos ir Vokietijos lietuviai. Dešinėje - Austrijos LB pirmininkė J. Kuršeliėnė

KULTŪRA

Maironis po 100 metų sugrįžo prie Keturių kantonų ežero

Jūratė CASPERSEN

Šių metų birželio 29-ąją Šveicarijoje, Lucernos kantone Meggen miestelyje, ant St. Charles Hall vilos koplyčios atidengta atminimo lenta lietuvių tau-tos dainiui Jonui Mačiuliui – Maironiui. Šioje viloje prieš šimtą metų, 1907 liepos 25-ąją, poetas pabaigė rašyti poemą „Jaunoji Lietuva“.

Gyvenamoji vieta - paslaptis

Vidurinėje mokykloje Lietuvoje visi mintinai mokėmės Maironio eilėraščių „Vakaras ant ežero Keturių kantonų“. Tuomet jis atrodė ilgas, sunkiai įsimenamas, minintis tolimą ir mistiškai gražią šalį. Tada sužinojome, kad Maironis lankėsi, atostogavo ir kūrė Šveicarijoje. Bet kur ir kada - nebuvo skelbiama ir nelabai domino.

Kai Šveicarija tapo mūsų namais, žingeidumas nedavė ramybės. Kiekvieną kartą nuvykus į Lucerną ar įsėdus į senovinį garlaivį kelionei po Keturių kantonų ežerą, galvoje kirbėdavo mintis, kad čia būta žymių lietuvių - Maironio, Salomėjos Nėries,

Jono Biliūno, Šatrijos Raganos ir kitų. Vienam iš žymiųjų svečių šie metai – neeiliniai: 2007-aisiais minime Maironio 145-ąsias gimimo ir 75-ąsias mirties metines.

Tačiau norint jas kaip nors paminėti, reikėjo sugalvoti kaip, kur ir kada. Informacijos, kur Šveicarijoje apsistojo ir kūrė Maironis, paieškos prasidėjo Lietuvoje ir... užtruko. Sunku patikėti, kad šie dalykai nebuvo žinomi taip, kaip jo eilėraščiai - gal daugeliui nebuvo taip svarbu, kur poetas buvo, svarbu, kad būdamas ten jis parašė prasmingų ir vertingų literatūrinių bei

tautinių prasmių kūrinių.

Paieškos - Lietuvoje ir Šveicarijoje

Kad Maironis Šveicarijoje lankėsi ne kartą, neįkyla abejonių. Kauno Maironio literatūros muziejuje yra išlikęs poeto laiškas kolegai. Šiame laiške Maironis rašo važiuosiant Šveicariją maždaug pusantram mėnesiui. Be to, ir eilėraščiai „Rigi Kulm“, „Vakaras ant ežero Keturių kantonų“, „Alpių viršūnės“, minintys Šveicarijos vietovardžius, spaudoje pasirodė skirtingais metais. Maironio pėdsakų paieškos vyko ir Šveicarijoje. Gražina Staniūtė-Hagopian teiravosi Ciuricho, Lucerno ir Meggen archyvuose. Sunkiausia buvo tai, kad archyvams reikėjo pateikti net keletą skirtingų poeto lankymosi datų, vietų ir jo pavardės rašymo variantų, kadangi tuo metu lietuviškos pavardės dažnai buvo lenkinamos.

Tačiau šveicariški archyvai nepadėjo. Dar nesuradus tikslios Maironio lankymosi vietos, ŠLB aktyvistai pradėjo ruošti poeto įamžinimo Šveicarijoje projektui.

Tėsinys 8 psl.

Maironis po 100 metų sugrįžo prie Keturių kantonų ežero

Buvo nutarta, kad jei nepavyktų rasti namo, kuriame gyveno Maironis, atminimo lentą pakabinti ant Rigi uolos – juk ir šveicarai „Vilhelmo Telio“ autorių Šilerį pagerbė didžiule uola, iškilančia iš Keturių kantonų ežero.

Vieta pasakė pats poetas

Netikėtai viską pakeitė trumpas laiškelis iš Kauno Maironio gimnazijos. Viena iš mokyklos lituanisčių pasakė, kad tereikia pažiūrėti į Maironio raštų antrąjį tomą, ir po poema „Jaunoji Lietuva“ rasime paties poeto atžymą: „Pabaigiau St. Charles Hall viloje 1907 m. liepos 25 d.“.

Pats Maironis mums pasakė, kur ir kada jis tikrai buvo ir ką darė. Taigi, dvi reikšmingas datas – gimimo ir mirties – papildė dar viena: Šveicarijoje parašyti poemai „Jaunoji Lietuva“ sukanka 100 metų.

Tą patį vakarą jau žinojome, kad minėtoji vila yra ant apdainuoto Keturių kantonų ežero kranto priešais Pilatus kalną.

Tik dabar St. Charles Hall vila nebe-priklauso turtingam prancūzui dvasininkui, kaip buvo Maironio lankymosi laikais, bet yra valdoma privataus fondo valdybos. Dabar ji paversta muziejumi, o kambariai išpuošti originaliais gobelenais, išymių tapytojų paveikslais, didele senovinių prabangių baldų kolekcija. Paskutinės šios vilos savininkės valia pastatas tarnauja visuomenei – jame organizuojami koncertai, kantonų valdžios reprezentaciniai renginiai, privatūs pobūviai ir šventės.

Susitikus su fondo prezidentu Hans Breu ir išklausius jo pasakojimą apie vilos istoriją, nekilo abejonių, kad jos šeimi-ninkų ekstravagancija ir viloje šurmuliuojantis kultūrinis gyvenimas, susimaišęs su nuostabiais gamtos vaizdais, galėjo suteikti Maironiui ne tik kūrybinio įkvėpimo, bet ir ilgesio Lietuvai, kuri tuo metu, nors jau atgavusi lietuvišką spaudą, vis dar kentėjo po carinės Rusijos priespauda. Tas didžiulis kontrastas tarp Šveicarijos ir Lietuvos greičiausiai dar labiau liūdino Maironį.

Lenta – kokios nusipelnė Maironis

Taigi, suradus ir rezervavus vietą

būsimai šventei, reikėjo dar daug kuo pasirūpinti. Generalinis konsulas oficialiai kreipėsi į vilos fondo valdybą, prašydamas leidimo atminimo lentai pakabinti. Laiškas iškeliavo ir į Lietuvos Kultūros ministeriją su prašymu, kad būtų pasirūpinta tokia atminimo lenta, kokios mūsų tautai nusipelnė Maironis.

Netrukus buvo gautas teigiamas atsakymas ir atminimo lentos gamyba leista rūpintis Lietuvos Institutui. Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas (TMID) skyrė lėšų pačiam renginiui, o mums beliko tik susikviesti svečius, kurie, beje, atvyko ir iš Lietuvos – Lietuvos rašytojų sąjunga į Šveicariją

ištiestų rankšluosčių gulinčios TMID'o dovanos Šveicarijos lietuviams – juoda lietuviška duona, varškės sūris ir medus. Bendruomenės narė Vida Hurst nustebino svečius iš Lietuvos, pradėjusi montuoti savo Alpių ragą, kurio skambesį ne kartą aprašė Maironis. Prisikvėpavę vasariškos gaivos, sugrįžome prie St. Charles Hall vilos. Ten mūsų jau laukė Maironis. Tiesa, jo atvaizdą dar dengė lietuviškas lininis rankšluostis su rūtų puokšte.

Netrukus poetas Marcelijus Martinaitis nuims rankšluostį, profesorė Viktorija Daujotytė ir rašytoja Aldona Ruseckaitė nukirps tautinę juostelę, kanauninkas

Šventės dalyviai St. Charles Hall vilos terasoje

delegavo profesorę Viktoriją Daujotytę, poetą Marcelijų Martinaitį ir Kauno Maironio lietuvių literatūros muziejaus direktorę, rašytoją Aldoną Ruseckaitę. Visi šie žmonės nenuilsdami tyrinėjo Maironio gyvenimą ir skleidė jo kūrybą, tad renginio metu jie atidengė Maironiui skirtą atminimo lentą, o jų pranešimuose vėl atgijo Maironis žmogus, lietuvis, poetas, laisvės ir nepriklausomybės šauklys.

Maironio pagerbimas nelabai įsivaizduojamas be jaunųjų Maironiukų, tad į kelionę Šveicarijon leidosi ir dešimt Kauno Maironio gimnazijos moksleivių, keturi mokytojai, Maironio draugijos vadovai.

Diena Maironio pasaulyje

Kelionę pradėjome plaukiojimu laivu po Keturių kantonų ežerą. Sustojome Vitznau miestelyje. Maloniai šilta birželio diena, pasakiški vaizdai, lietuviška šneka Schwyz kantone ir ant

Remigijus Saunorius pašventins lentą ir suskambės „Lietuva brangi“...

Susikaukę sueisime į vilos Riterių salę, klausysime svečių pranešimų. Dramos mokytojos Reginos Laucytės ir moksleivių pastangomis, geram pusvalandžiui pasinersime į Maironio eilių, liūdesio ir meilės pasaulį, o Nacionalinės Filharmonijos solistas Danielius Sadauskas Maironio eiles atgaivins giesmėmis.

Po poros valandų Maironio pasaulyje, vėl išgužėjome į parką, vaišinomės, bendravome, žiūrėjome į vakarėjančią saulę ir Keturių kantonų ežerą. Giliai širdyje džiaugėmės, kad meilė poetui, Lietuvai ir jos kultūrai ne tik suvedė Lietuvos ir Šveicarijos lietuvių, bet ir padėjo sugrąžinti Maironį prie Keturių kantonų ežero, kur gimė jo eilės.

Maironis po 100 metų sugrįžo prie Keturių kantonų ežero

Prie šio projekto dirbo daug žmonių ir institucijų. Esame be galo dėkingi LR Kultūros ministerijai, LR Švietimo ministerijai, Lietuvos rašytojų sąjungai, Lietuvos Institutui, Tautinių mažumų ir išeivijos departamentui, Generaliniam

konsulatui Ženevoje ir ypač Šveicarijos lietuviams, iniciavusiems, rėmusiems ir įgyvendinusiems šį projektą. Tai tik jų entuziazmo dėka pasidarė įmanoma. Nuoširdžiai ačiū Dianai Brunner, Hugo Brunner, Gražinai Staniūtei - Hagopian,

Laimai Maldūnaitei - Christ, Janinai Vaitkevičienei, Mildai Matulaitytei Feldhausen, Dimitrijui de Faria e Castro, Virginijai Siderkevičiūtei, Vidai Hurst ir dar daug kitų.

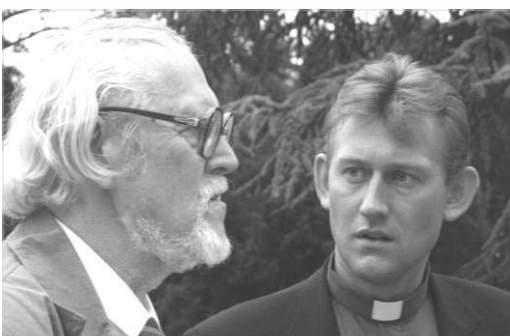
Šventės dalyviai prie Keturių kantonų ežero

Aldona Ruseckaitė, Viktorija Daujotytė perkerpa juostelę. Dešinėje Marcelijus Martinaitis

Memorialinės lentos autorius Leonas Pivoriūnas

Nuotraukoje kairėje - šnekučiuojasi M. Martinaitis ir kanauninkas R. Saunorius

Dešinėje—St. Charles Hall viloje Meggen miestelyje visą dieną plevėsavo lietuviška trispalvė

Lietuvių muzikologai tarptautiniame kongrese

Danutė PETRAUSKAITĖ

Lygiai prieš 80 metų Bazelyje įsikūrė Tarptautinė muzikologų draugija (IMS) - viena solidžiausių tokio tipo organizacijų.

Kas metai jos veikla intensyvėjo, o narių gretos augo (tarp jų yra ir Lietuvos kompozitorių sąjunga). Šiandien ši draugija priklauso Tarptautinei filosofijos ir humanitarinių mokslų tarybai (Conseil International de la Philosophie et des Sciences Humaines), taip pat UNESCO organizacijai. Jos pagrindinis tikslas – spartinti muzikologijos raidą tarptautinio bendradarbiavimo kontekste.

Lietuviai muzikologai - gausiausi iš Baltijos valstybių

Kartą per penkerius metus IMS rengia kongresą vis kitame pasaulio mieste, į kurį suvažiuoja muzikologai iš visų kontinentų. Šiais metais liepos 10–15 d. toks kongresas vyko Ciuriche. Jame dalyvavo ir šeši lietuvių muzikologai: Gražina Daunoravičienė, Rūta Goštautienė, Vita Gruodytė, Audronė Žiūraitytė iš Lietuvos muzikos ir teatro akademijos, Darius Kučinskas iš Kauno technologijos universiteto ir šio straipsnelio autorė Danutė Petrauskaitė iš Klaipėdos universiteto. Tai

Rūta Goštautienė

buvo pati gausiausia muzikologų grupė iš Baltijos valstybių, kurią vienas kongreso organizatorių pavadino „galiną komanda“. Šių šalių atstovams Ciuricho universitetas pagelbėjo finansiškai, iš dalies padengdamas kelionės išlaidas.

Patraukli tema priviliojo beveik tūkstantį muzikologų

Pagrindinė kongreso tema „Perėjimai“ (Passagen arba Transition) į Šveicariją priviliojo 829 dalyvius – muzikologus ir muzikos bibliotekų atstovus. Jų būtų buvę ir daugiau, bet išankstinė tezių pranešimų atranka ne visiems norintiems suteikė šią galimybę.

Kongresas vyko erdviame Ciuricho universitete, kuris buvo pajėgus sutalpinti

apie 1000 renginio dalyvių bei organizatorių. Oficialus atidarymas buvo surengtas miesto salėje (Tonhalle), pradžioje pasisakė svarbiausi renginio organizatoriai bei globėjai – Ciuricho universiteto rektorius Hans Weder, miesto meras Elmar Ledergerber, IMS prezidentas David Fallows, programinės dalies pirmininkas Ulrich Konrad ir Ciuricho universiteto Muzikologijos instituto vadovas Laurenz Lütteken. Atidarymo ceremoniją vainikavo Ciuricho simfoninio orkestro koncertas. Diriguojant Heinz Holliger, pirmoje dalyje skambėjo XX a. muzika – Arthur Honegger, Erich Schmid ir paties dirigento kūriniai, o antroje – Robert Schumann Simfonija Nr. 4.

Pranešėjai dirbo pagal tematikas

Kongreso darbas vyko daugelyje sekcijų. Jose buvo analizuojama įvairių istorinių periodų bei šalių muzika, muzikos ryšiai su filosofinėmis idėjomis, muzikos teorijos, estetikos ir komponavimo klausimai, žanrų ir formų, centro ir periferijos santykiai. Vyko net atskiriems kompozitoriams (L. van Beethovenui, I. Stravinskiui, A. Schönbergui) skirtos studijos. Tad visi pranešėjai pagal savo darbo objektą pakliuvo į vieną ar kitą sekciją. Lietuvių muzikologai skaitė pranešimus skirtinguose padaliniuose ir skirtingomis dienomis, nes jų tematikos būta labai įvairios. Tai sąlygojo, kad daug didesnis klausytojų skaičius galėjo išgirsti informaciją apie Lietuvos muzikos praeitį bei dabartį.

Čiurlionis suartino lietuvių ir britų

D. Kučinskas dalinosi mintimis apie M. K. Čiurlionio muzikos bei dailės kalbą ir susilaukė britų muzikologo Georgo Kennaway, beje, itin besidominčio lietuvių muzikine kultūra, dėmesio. A. Žiūraitytė kalbėjo apie biblinius ir muzikinius „mitus“ Onutės Narbutaitės kūryboje. Nuskambėjo šios kompozitorės muzikos fragmentai iš karto privertė suklusti auditoriją.

Paralelės tarp olando ir lietuvių

G. Daunoravičienė išvedė paraleles tarp vieno moderniausių nūdienos lietuvių kompozitoriaus Ryčio Mažulio ir XVI a. kūrėjo Orlando di Lasso kūrybos. Ši muzikologė, garsėjanti Lietuvoje kaip itin stipri visų istorinių epochų muzikos kalbos žinovė, savo pranešimą užsienio

Audronė Žiūraitytė, prof. Laurenz Lütteken, Danutė Petrauskaitė ir Gražina Daunoravičienė

mokslinėje spaudoje. Lietuvos kompozitorių sąjungos Muzikologijos sekcijos pirmininkė R. Goštautienė perskaitė pranešimą „Technologinis didingumas: DJ Spooky dekonstruoja Adorno ir Deleuze'ą“. Jame buvo analizuojama, kaip šiuolaikinėje technologinėje muzikoje reviduojamos XX a. naujosios muzikos ideologijos, filosofiniai senųjų ir naujųjų muzikos utopijų ryšiai. V. Gruodytė prancūzų kalba pasidalino keliais apmąstymais apie periferinius kompozitorius.

Korėjai ir Japonijai Baltijos šalys - dar nežinomos

D. Petrauskaitė pasakojo apie lietuviškus pėdsakus žymių užsienio kompozitorių gyvenime bei kūryboje. Pastarosios daugiausia klausėsi Korėjos bei Japonijos muzikologai, kuriems, kaip paaiškėjo, Baltijos šalys dar tebėra terra incognita.

Visi lietuvių pranešėjai buvo įdėmiai išklausyti ir apiberti klausimais. Galima sakyti, kad jie atliko ne tik profesinę, bet ir tautinę misiją – pristatė Lietuvą kaip senos muzikinės kultūros šalį, turinčią šiandien didžiulį kūrybinį potencialą.

Kongreso darbotvarkė buvo intensyvi. Pertraukų metu ir po pranešimų vyko koncertai, ekskursijos. Svečiai turėjo galimybę pasiklausyti įvairių žanrų muzikos, susipažinti su muzikiniu Ciurichu ir pasekti Richardo Wagnerio, gyvenusio šiame mieste, pėdsakais. Ekskursijas vedė Ciuricho universiteto Muzikologijos instituto auklėtinės, ypatingai kruopščiai atrinkusios informacinę medžiagą ir vaizdžiai ją pateikusios.

Tęsinys 11 psl.

Lietuvių muzikologai tarptautiniame kongrese

Lietuvių organizatorių dėka - neišdildomi įspūdžiai

Priešpaskutinė kongreso diena buvo skirta tolimesnėms išvykoms. Svečiai galėjo pasirinkti, kur jie norintys keliauti. Lietuvių grupė pasirinko Lucerną, garsėjantį savo nuostabią gamta (prisiminkime Maironio eilėraštį „Vakaras ant ežero Keturių kantonų“) ir pasaulinės reikšmės muzikos festivaliais. Ir niekam neteko nusivilti. Kelionė laivu po smaragdo spalvos ežerą, Arnoldo Schönbergo muzikos koncertas - projektas „Eskizai“ Dreilinden koservatorijoje, pažintis su vienu moderniausių statinių kompleksu KKL, kur vyksta svarbiausi Liucernos kultūriniai renginiai, apsilankymas Richardo Wagnerio name - muziejuje Tribschene paliko neišdildomus įspūdžius. Juos dar labiau sustiprino kelionė į kalnus, padengtus snieguotomis ketromis ir žalio aksomo kloniais, aidinčiais nuo besiganančių galvijų varpelių gausmo.

Šią kelionę organizavo Bazelyje gyvenantys lietuviai – Saulius ir Irena Žukliai. Už kelionę šiai šeimai ypač dėkoja G. Daunoravičienė ir šių eilučių autorė. Už visokeriopą palaikymą ir paramą mūsų muzikologės taip pat nuoširdžiai dėkoja Gražinai Staniūtei-Hagopian ir Eugenijai Kuprytei.

Saulius Žuklys, Gražina Daunoravičienė, Irena Žuklienė ir Danutė Petrauskaitė

Kvietimai rašyti ir apie lietuvių muziką

Paskutinę kongreso dieną dar buvo skaitomi pranešimai, virė diskusijos. Uždarymo ceremonijoje tvyrojo draugiška atmosfera, nes dauguma muzikologų jau buvo susipažinę. Tad tik pasikeitė adresais ir numatė bendradarbiavimo gaires. O galimybių yra išties nemažai – muzikologinius žurnalus reklamavo įvairios šalys bei organizacijos, kviedamos rašyti ir apie lietuvių muziką.

Kongreso metu vyko ir muzikinių leidyklų paroda - pardavimas. Todėl renginys tapo naujausių muzikologinių idėjų – dar tvyrančių ore ir jau įgyvendintų – sklaidos centru. Vien dėl to buvo verta važiuoti ir pamatyti, išgirsti, palyginti, apibendrinti, suvokti, ką daro kiti ir ką darome mes, kad nesijaustumėme atitrūkę bei užmiršti ir įsiterptumėme į bendrą pasaulinės muzikos kontekstą.

Kauno rajono moterų ansamblio LYRA viešnagė Šveicarijoje

Neringa BALNYTĖ

Balandžio 13-15 dienomis Šveicarijos kultūrinis gyvenimas pasipildė keturiais lietuviško ansamblio koncertais: Altstättene, Bazelyje ir Ciuriche skambėjo Vakarų Europos ir lietuvių kompozitorių vokalinė muzika bei liaudies dainos, atliekamos moterų ansamblio „Lyra“.

Ši kultūrinių mainų idėja gimė dar Lietuvoje, besilankant Pažaislio muzikos festivalyje, kur ir teko išgirsti šį puikų moterų ansamblį. Pokalbyje su vokalinio ansamblio vadove, Laimute Dzedaravičiene, ji išreiškė kolektyvo norą susitikti su Šveicarijos lietuvių bendruomene ir pristatyti pirmąjį „Lyros“ kompaktinį diską su lietuviška programa. Koncertinės viešnagės tiklas

taip pat lėšomis paremti Kauno rajono Žiegždrių psichiatrinės ligoninės atstatymo fondą.

Bendradarbiaujant su ŠLB, Šveicarijos - Baltijos rėmimo komitetu ir privatiems rėmėjams, idėjiškai ir materialiai parėmusiais šį projektą, pavyko suorganizuoti keturis „Lyros“ koncertus Šveicarijoje. Koncertas buvo įtrauktas į metinę kultūrinių renginių programą.

1999 m. susikūręs „Lyros“ ansamblis, vadovaujamas L. Dzedaravičienės, yra festivalių – konkursų „Šventosios gaida“, „Sidabriniai balsai“, „Laudate“ laureatas ir gerai žinomas Lietuvos chorinės muzikos scenoje. Šiuo metu ansamblyje dainuoja dvylika Žiegždrių ligoninės medikų ir medicinos seselių,

kurioms padeda vokalo solistė Violeta Stankevičienė, smuikininkė Giedra Meškauskaitė, pianistė Rasa Rasiavičienė ir vargoninkė Raimonda Paužienė.

Besiklausant „Lyros“ ansamblio, mane sužavėjo aukštas dainininkių muzikinis lygis, nuoširdumas, išlavinti balsai bei platus vokalinis repertuaras. Buvo aki-vaizdu, kad šio darnaus kolektyvo moteris sieja didelę aistrą lietuviškai dainai ir jos tradicijų puoselėjimui.

Koncertinė viešnagė Šveicarijoje prasi-dėjo penktadienį, balandžio 13 d. St Galeno kantone, ref. Altstätteno bažnyčioje. Po koncerto lietuvių moterų ansamblis susilaukė didelio spaudos ir

Tęsinys 12 psl.

Kauno rajono moterų ansamblio LYRA viešnagė Šveicarijoje

publikos dėmesio.

Kitą dieną teko pabuvoti Bazelyje, aplankant žymias turistines vietas ir senamiestį. „Lyrai“ buvo smalsu išbandyti didingos Bazelio katedros akustiką. Netikėtai bažnyčioje suskambėjus lietuviškai dainai, sukluso ne viena japonų turistų grupė ir savo filmavimo kameroje įamžino „gyvai“ dainuojančias lietuvaites!

Tą patį vakarą laukė labai įdomus susitikimas su šveicarų - suomių choru „Kaleva“. Vakare skambėjo ne tik mišraus choro atliekamos suomių, estų ir latvių liaudies dainos („On suuri sun rantas autius“, „Kalliolle kukkulalle“, „Svagera meitina“ ir kt.), bet ir „Lyros“ nuotaikinga lietuviška programa, tame tarpe „Ko vėjai pučia“, „Čiuta čiutoji“, „Tamsioj naktelėj“, „Pamylėjau vakar“ bei kitos moderniai aranžuotos lietuvių liaudies dainos. Šį vakarą abiejų kolektyvų dalyviai pratęsė prie gausaus vaisių stalo „Weiherweg“ rezidencijoje.

Taip bendraujant ir dainuojant

nepastebimai atėjo naktis: buvo sunku skirtis!

Sekantį rytą, balandžio 15-ąją laukė du baigiamieji koncertai: 10 val. mišiose Bazelyje-Biningene ir 17 val. Wipkingeno bažnyčioje Ciuriche. Po koncerto Ciuriche „Lyros“ ansamblis turėjo galimybę pabendrauti su ŠLB bendruomenės nariais.

Už šiltą ir gražų priėmimą po koncerto prie vaisių stalo, padedant Ramunei

Česnulienei bei Jūratei Caspersen, moterys padėjo už šios viešnagės Šveicarijoje organizaciją ir koncertus, atsidėkodamos lietuviškais suvenyrais ir bendruomenei skirtomis knygomis. Mes savo ruožtu padėkojome už lietuviškas dovanas, dainas ir palinkėjome „Lyros“ moterims geros kelionės į Lietuvą bei kūrybinės sėkmės tolesniuose projektuose.

Kauno rajono moterų ansamblis „Lyra“

PADĖKA

ŠLB valdyba nuoširdžiai dėkoja Neringai Balnytei už suorganizuotus „LYROS“ ansamblio koncertus, priėmimus ir kolektyvo palydą visos jų Šveicarijoje viešnagės metu.

„LYROS“ moterys turėjo ir labdaringą užmoją – savo koncertais Šveicarijoje jos siekė paremti Žiegždrių psichiatrinę ligoninę, kurioje dirba. ŠLB dėliausi, kad Šveicarijos - Baltijos pagalbos komitetas parėmė moterų gražų siekį ir 2007m. rugsėjo mėnesį išsiuntė Žiegždrių psichiatrinei ligoninei labdaringą 1600 kg siuntą, kurioje yra žeminių batų, įvairių indų ir žaislų vaikams.

„Dievų miškas“ vokiečių kalba

Laima MALDŪNAITĖ CHRIST

Kad lietuvių literatūros klasiko Balio Sruogos romanas „Dievų miškas“, kurio pagrindinis veiksmas vyksta Vokietijos koncentracijos stovykloje, iki šiol nebuvo išverstas į vokiečių kalbą, stebina daugelį. Ne mažiau keista gali pasirodyti, kad iniciatyva tai padaryti kilo iš Šveicarijos.

BaltArt galerijos savininkas Daniel Sägesser ir vertėjas Markus Roduner, remiami lietuviškos institucijos „Books from Lithuania“ įgyvendino tai, kas atveria šitam romanui naują atgimimą ir duris vokiškai kalbančiam skaitytojui.

Po metų darbo ir dar vykstant galutinėms korektūroms buvo galima pristatyti „Dievų miško“ vokišką versiją BaltArt galerijoje Langenthalyje. Daniel Sägesser kvietė besidominčius kultūra ir menu susirinkti į galeriją gegužės 18-ąją dieną. Knygos pristatymui ir skaitymui atvyko vertėjas Markus Roduner, jau daugelį metų gyvenantis Lietuvoje.

Tuo pačiu metu įvyko ir Martyno Viličiaus bei Lauros Bernatonytės tapybos vernisažas „Subtilūs potyriai“. Šiltą pavasario vakarą į salę susirinko apie 40 svečių.

Knygos „Der Wald der Götter“ viršelis

Andriaus Mamontovo koncertas

Jūratė CASPERSEN

Lapkričio 3-ąją Adliswil'io Kulturschachtle salėje Šveicarijos lietuvius aplankė Lietuvos roko žvaigždė Andrius Mamontovas su grupe.

Susitikimui su juo ruošėmės nuo praėjusių Kalėdų. Žinojome, kad tarp mūsų yra daug Andriaus Mamontovo muzikos gerbėjų, kurie nuoširdžiai sveikino valdybos sprendimą suruošti jo koncertą Šveicarijoje.

ŠLB valdybos narės, atsakingos už kultūrinius renginius, Gražina Staniūtė-Hagopian ir Ramunė Česnulienė ėmėsi darbo. Likus vos savaitei iki koncerto

o jį atgabenti padėjo logistikos kompanijos „GÖLNER Spedition“ ir „Universal Express“.

Susitikimas su žvaigžde buvo nuostabus, lietuvių ir svečių nuotaika pakili, organizatoriai džiaugėsi pavyksiu renginiu. Kaip ir visuose mūsų Bendruomenės renginiuose, neapsiėjome be didžiulio Dianos ir Hugo Brunner įnašo.

Koncerto metu A. Mamontovas atsargiai paskatino nesuradusius laimės svečioje šalyje grįžti namo, o po pasirodymo negailėjo laiko miniai gerbėjų pasirašyti ant kompaktinių, DVD diskų bei reklaminių „Švyturio“

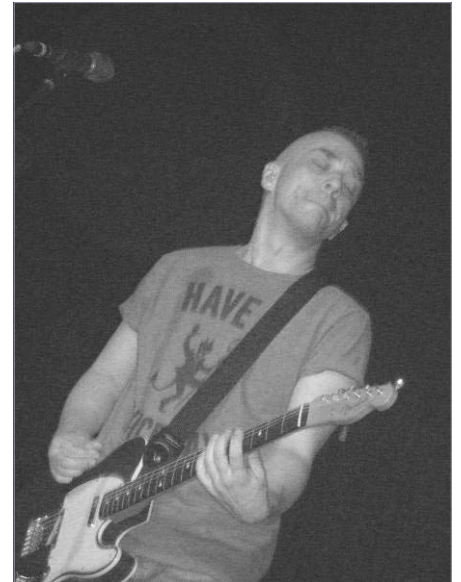
marškinėlių. Marškinėlius su žvaigždės parašu vėliau padovanojome lietuviško alaus sponsoriams Vilniuje.

Visi likome sužavėti Andriaus Mamontovo talentu, jo dainų nuoširdumu ir žodžių reikšmingumu. Negalėjome atsigėrėti jo grupe: Arnoldu Lukošium, Meinardu Brazaičiu, Eimantu Belicku, Tomu Andrijausku ir jų muzikos garsistais Petru ir Tomu.

Ačiū visiems už lietuvišką naktį Adliswil'yje.

Tomas Andrijauskas, Andrius Mamontovas, Arnoldas Lukošius, Meinardas Brazaitis ir Eimantas Belickas Ciuriche

dar nebuvo aišku, ar pasiseks surinkti reikiamą žmonių skaičių.

Kadangi Adliswil'io Kulturschachtle salėje telpa apie 150 žmonių, o bendruomenės veikloje dalyvauja apie 120, į koncertą atvykti pradėjome kalbinti kaimyninių šalių lietuvius.

Pasirodo, ši baimė buvo be pagrindo - bilietų parduota daugiau nei salėje buvo vietos, o į koncertą klausytojai pradėjo rinktis prieš gerą pusvalandį. Lietuvius, suvažiavusius iš Ciuricho, Liucernos, Bazelio, Berno, Liozanos, Lugano ir Ženevos, atvykusius iš Vokietijos ir net atskridusius iš Švedijos, - visus suvienijo jaunystės dainos, gražios ir prasmingos A. Mamontovo eilės.

Dviejų valandų koncertą dar labiau sulietuvino „Švyturio“ alus, kurį dovenojo bendrovė „Švyturys-Utenos alus“,

Koncerto trofėjus - A. Mamontovo autografas

Vilijos Poškutės ir Tomo Daukanto koncertas

Jūratė CASPERSEN

Lapkričio 6 d. Ciuricho Koncertų rūmuose - Tonhalle Zürich, mažojoje salėje koncertavo lietuviai Vilija Poškutė ir Tomas Daukantas. Publika liko tiesiog sužavėta jau daugiau nei septynerius metus Šveicarijoje gyvenančių lietuvių pianistų Duo. Dviem rojaliais jie atliko labai sudėtingą programą iš Saint-Saens, Liebermanno, Liszto, Rachmaninovo, ir Ravelio kūrybos.

„Neue Zürcher Zeitung“ laikraštis kitos dienos numerio puslapiuose atvirai gyrė lietuvių virtuosus už jų aukštą atlikimo techniką ir ritminį preciziškumą, atliekant dviem instrumentais tokius sudėtingus kūrinius. Susižavėjimą kėlė ne tik aukštas techninis muzikų lygis, kuris be abejonės kalba apie didžiulį darbą ruošiant tokią programą, bet ir parinkti muzikos kūriniai.

Sinchroninis dviejų rojalių duetas persipindavo su meistrišku, aistringų dialogu, kas, anot laikraščio, kėlė vibruojančią įtampą ir gyvybingumą, kylančio iš ekstravertiškos moters ir

jų kuklaus partnerio dueto.

Mes, salėje sėdėję lietuviai, didžiau-
vomės tokiu mūsų tautiečių pasise-
kimu. Tai bylojo ir du papildomi
kūriniai, atlikti keturiomis rankomis ant
vieno instrumento, kuriuos salė po kon-
certo „išsireikalavo“. Net ir po to ilgai

nenutilo plojimai ir susižavėjimo

šūksniai, o gausios gėlių puokštės
bylojo dėkingumą už padovanotą
muzikinį malonumą. Lietuviai Vilija
Poškutė ir Tomas Daukantas savo
profesionalumu ir virtuoziškumu
sužavėjo šveicarų klausytojus.

Vilija Poškutė ir Tomas Daukantas

Vokiškos brošiūros „Samisdat“ - jau Lietuvoje

Jūratė CASPERSEN

Šiais metais šveicarui dr. Udo Robe buvo įteiktas Lietuvos Respublikos Riterio Kryžiaus ordinas „Už nuopelnus Lietuvai“. Tuo buvo įvertinta Šveicarijoje 1972-1991 metais veikusio Dvasinės Laisvės Kuratoriumo (Kuratorium Geistige Freiheit) prezidento veikla. Šio Kuratoriumo tikslas buvo remti rašytojus ir intelektualus totalitariniuose kraštuose, remiantis Žmogaus Teisių Charta.

Vokiečių kalba leidžiamose „Samisdat“ brošiūrose buvo reguliariai skelbiama daugiaureiksmė, tautiniais, dalinai reli-
giniais aspektais svarbi informacija ir
vertimai iš tų laikų užsienį pasiekusios
neoficialios, vadinamos pogrindžio
spaudos.

Šia proga dr. Udo Robe padovanojo
visą surinktą „Samisdat“ brošiūrų
komplektą (27 brošiūros) ir įpareigojo
Šveicarijos Lietuvių Bendruomenės

valdybą perduoti jį Lietuvai. Rugpjūčio
mėnesį brošiūros buvo perduotos
Lietuvos Nacionalinei Martyno Mažvy-
do bibliotekai.

*Ambasadorius Vytautas Plečkaitis perduoda
Udo Robe LR Riterio Kryžiaus ordiną*

Trumpai apie „Samisdat“

Ši terminą sugalvojo N. Gloskovas, jaunosios kartos poetas. Jo moderni poezija negalėjo būti viešai spausdinama, todėl jis pats mašinėle spausdindavo kūrinius ir dalindavo savo draugams.

Samisdat - „pats platinu, pats išduodu“.

Pradžioje didelė dalis samizdato leidinių būdavo spausdinama rašomosiomis mašinėlėmis, kartais – perrašoma ranka. Atsiradus kopijavimo aparatams, dauguma samizdato spaudos buvo gaminama kserografijos būdu.

Lemtingas susitikimas

Dovilė ZELČIŪTĖ

Saulėta 2007-ųjų balandžio pabaiga Šveicarijoje. Po ilgo laukimo pagaliau ateina išsipildymas – esu vėl šalyje, kur jaučiuosi iš tiesų esanti, iš tiesų turinti visą pasaulį, kurį galima matyti, liesti, į kurį galima skristi ar kopti, kuriame galima kvėpuoti.

Jau trečiasis kartas... Šįkart su dukra. Stebuklingu ir netgi neįtikėtina keistu

Dovilė Zelčiūtė

būdu susipažinusi per laiškus su Šveicarijos Lietuvių Bendruomenės pirmininke Jūrate Caspersen, esu mielai kviečiama į Knygos mylėtojų būrį susitikimui su čia gyvenančiais ir lietuviškas knygas skaitančiais žmonėmis iš mano Tėvynės.

Beprotingai skaistą ore, šilta, mes netgi be striukių, patraukiame su Joana (dukra) iš Liucernos traukiniu į Ciurichą. Jūrą aš jau pažįstu, skridome iš Lietuvos tuo pačiu „Air Baltic“ lėktuvu. Ji mūsų laukia Ciuricho Hauptbahnhof salėje, ko gero pačioje tradiciškiausioje susitikimų vietoje – po dideliu kvadratinio laikrodžiu.

Keliaujame Ciuricho centrinėmis gatvėmis, Bendruomenės pirmininkės rankos traukia kelioninį (iš Lietuvos!) lagaminėlį. Kai paklausiu, kas gi jo viduje, man paaiškinama, kad ten... duona. Apstulbštu, bet gan greit paslaptis man paaiškės.

Mes einame į jaukias ir tvarkingas patalpas greta miesto bažnyčios, nedidelėje salikėje jau šurmuliuoja moterys, ruošdamos susitikimui stalą. Dabar, kai rašau šiuos žodžius, viskas atrodo prisiminimuose tarsi išausta švelniausiai

šilko siūlais: šviesi, žydinti diena, pasipuošusios, Šveicarijos žemėje lietuviškai kalbančios moterys, dienos vaiskumas, dar atsispindintis akys upės vanduo, laivai, valtys, bažnyčia su Šagalo vitražais. O tada...

Ant stalo Jūratė deda duoną, parvežtą iš Lietuvos, sviestą (didžiausias gardėsis: duona ir sviestas!), Gražina ruošia salotas su pievagrybiais. Susėdame ratu. Mūsų nėra daug. Bet kiek mūsų daug kita prasme – kiek daug širdies!

Malonaus, dėmesingo santykio, šilumos – ir tarpusavio bendravimo ir man, viešniai iš Lietuvos, adresuotos. Moterys (mūsų apie 15) dalijasi išpūdžiais, Jūratė pasakoja, ką regėjusi paskutiniuosios viešnagės metu Tėvynėje. Bet iki tol – skaitau garsiai savo eiles, pasakoju, kokias knygas esu parašiusi. Atsivežtosios – „Stotys“, sukurta drauge su fotomenininku Algimantu Aleksandravičiumi, ir „Drama be taisyklių“ (štrichai A. Aleksandravičiaus portretui) keliauja per rankas.

Per valandą praturtėju, užsidirbu knygomis honorarą ir esu labai laiminga, šitaip pamaloninta, tai man netikėta (Kaune knygas pačiai dažniau tenka išdovanoti). Gražina išbėga su mano dukra (jos jau suspėja susidraugauti) pirkti virdulio kavai.

Įstabus šeštadienis. Absoliutus pasitikėjimas, šiluma, betarpiškumas, pasiklovimas. Kol grįš iš virdulio paieškų Gražina su mano dukra, skubiai skatau moterims erotinę poeziją iš savosios knygos „Dar minutėlę pusvalandį“. Be

reikalo mano būgštauta dėl vertinimų ir galimo puritoniškumo – esu kuo puikiausiai išgirsta ir suprasta.

Moteris – visur moteris.

Paskui – abipusiai klausimai „o kaip pas jus?“ Paskui – prisiminimai, lyginimai, pokalbiai apie lietuvių poeziją ir prozą. Paskui – Jūratė padalija mokomąją medžiagą lietuviškajai bibliotekėlei, knygeles mažiesiems. O aš slapta džiūgauju: žinosiu, ką galima bus atvežti ar atsiųsti kitąkart.

Nemoku dar gerai įvardyti, ką tada, balandžio 28-osios popietę, suprantu ir patiriu. Greičiausiai tai misijos suvoktis.

Pirmą kartą taip aštriai nugildo konkreti Tėvynės pajauta. Regiu, kaip rūpestingai savyje jos gyvastį puoselėja Lietuvių bendruomenė. Man dovanojama puiki Janinos Survilaitės parengta knyga „Alpių lietuviai“. (Praeis keletas mėnesių, ir Lietuvoje kultūros savaitraštis „Nemunas“ išspausdins mudviejų interviu apie naująją rašytojos prozos knygą „Vila Edelveisas“). Keičiamės telefonais, adresais, el. pašto duomenimis. Šilti apsikabinimai, ir skruostas glusteli prie skruosto tris kartus....

Kai riedame traukiniu atgal į Liucerną, mūsų su dukra veiduose – saldus nuovargis. Mintyse – idealistiški ir neįtikėtini mums pačioms planai ir svajonės. Polėkis. Iki ašarų.

„Aš čia dar tikrai atvažiuosiu“, – sau manau. Tereikia tik labai panorėti! Po kelių mėnesių tai ir išsipildys.

Klausosi Janina Vaitkevičienė, Eglė Peter, Nijolė Suter, Vilija Bischoff ir Irena Gügi

„Vila Edelveisas” - perkamiausių knygų dešimtuke

Birutė GUJER

Vasaros pradžioje „Tyto Alba” išleido Janinos Survilaitės romaną „Vila Edelveisas”, keletą mėnesių buvusį labiausiai perkamų leidyklos knygų dešimtuke. Todėl lietuviškos knygos klubo narėms nebuvo abejonių, kokią knygą pasirinkti rudens aptarimui.

Tačiau susitikimo su autore teko palūkėti, nes kone visą rugsėjį Janina praleido Lietuvoje. Pirmiausiai dalyvavo leidyklos organizuotoje lietuvių autorių konferencijoje, po to susitiko su smalsiais skaitytojais Maironio muziejuje Kaune, dalyvavo Lietuvos radijo ir televizijos laidose. Nemažai laiko skyrė įvairių leidinių žurnalistams. Vienas po kito pasirodė interviu „Lietuvos žiniose”, „Atgimime”, „Bernardinuose”, „Nemune”, „Nuo... Iki...”. Skaitytojai Lietuvoje domėjosi ne tik romane gvildenamomis temomis –

nemažai klausimų buvo apie gyvenimą Šveicarijoje, apie lietuvių bendruomenės veiklą.

Mes gi susijome pasikalbėti tomis dienomis, kai Šveicarijos spaudoje buvo aprašomos ir diskutuojamos kultūringos mirties institucijos „Dignitas” „klajonės”, ieškant vietos įsikūrimui ir „darbui”, kai šveicarų gamtosaugininkai pateikė siūlymą uždrausti kalnuose barstyti Vokietijos laidojimo paslaugų įmonės Oazė” atvežtus pelenus tų, kurie amžinam poilsiui pasirinko Šveicarijos Alpių slėnį.

Taigi, visą vakarą gyvenimo prasmės, gyvenimo kokybės, žmogaus pasirinkimo laisvės gyventi ar mirti bei romane aprašomų įvykių temos keitė viena kitą, vis grįždamos prie to paties klausimo Janinai – kiek tiesos ir kiek meninės išmonės yra romane?

Maždaug 50:50, tačiau, kas tiesa, o kas fantazija autorė palieka teisę spręsti skaitytojui...

Janina Survilaitė Vaitkevičienė

Dalios Jazukevičiūtės romano „Anarchistės išpažintis“ aptarimas

Vilija BISCHOFF, Jūratė CASPERSEN

Jau šešerius metus gyvuojantis ŠLB Lietuviškos Knygos klubas skaito ir aptaria ir Lietuvių literatūros klasiką ir naujausią lietuvių rašytojų literatūrą. Renkamės ir seniai pažįstamus vardus ir naujai pasirodančius.

Dalios Jazukevičiūtės knygos „Anarchistės išpažintis“ pasirinkimas buvo iššauktas tiesmukiško pavadinimo. Aptarimui sugrįžome į senąją lietuvių susitikimų vietą: Fallender Brunnenhof restoraną Oerlikone. Pavadinčiau jį ne restoranu, bet karčiuma, taip mėgstamą lietuvių.

Pasirūpinus maisto ir gėrimų, nusileidome į savo „pogrindį“. Pasijutome kaip tikros anarchistės slaptame susirinkime... Apie anarchistus mes ir kalbėjomės...

Iš istorijos žinome, kad anarchistai visad buvo revoliucingi, maištingi ir nepaisantys bei nusistovėjusias gyvenimo normas griauinantys žmonės. Dalios Jazukevičiūtės anarchistė Katerina, nors ir garbina Če Gevarą, jos anarchizmas yra vidinis, ne išorinis. Knygoje anarchizmas parodomas kaip

žmonių psichologinis tipas. Tai žmonės, mylintys laisvę, nepripažįstantys jokių konvencionalių taisyklių, nekenčiantys patogaus miesčioniško gyvenimo būdo.

„Dairymąsis per petį, kas ką pasakys, ne man. Aš noriu gyventi taip, kad man patiktų mano gyvenimas. Man patiktų. Kad kiek įmanoma daugiau jame būtų

širdies“, sako knygos herojė.

Išpūdingi gyvenimo posūkiai blaško Kateriną tarp Lietuvos ir Rusijos, tarp gražios vaikystės prisiminimų ir į beprotybę varančios realybės neįaukiuose betoniniuose namuose, tarp teisybės ieškojimo ir darbo nuobodžioje kontoroje.

Tęsinys 17 psl.

Knygos klubo skaitytojos Jūratė Caspersen, Aida Kurmanavičienė, Irena Gügi, Diana Brunner ir Vilija Bischoff

Dalios Jazukevičiūtės romano „Anarchistės išpažintis“ aptarimas

„Anarchistai nedirba, kaip dirba valdininkiai“, sako Katerina, „jie gyvena tuo, ką jaučia“, ir anot jos, „tiesą sako tik vaikai, anarchistai ir bepročiai“.

„Anarchistės išpažintis“ ne tik nuosekliai supažindina mus su savo principais besivadovaujančios moters gyvenimu ir vertinimais, bet ir pažeria daug gilių išminties apmąstymui. Ką jūs pasakytumėt tokiam teiginiui: „Dievo kiekis žmoguje - vienintelis jo laisvės matas. Ir vertės“. Arba „Anarchistas nekenčia pinigų, nes jų

stygius žudo žmones, bet žudo ir jų perteklius. O vidurio nėra ir niekada nebus“?

Ne mažiau spalvingai nupasakotos ir dramatiškos meilės istorijos.

Mes buvome vieningos nuomonės, kad knygos herojė - labai įdomi, netgi drastiška, asmenybė. Knygą perskaitėme labai greitai, kai kurios tiesiog ją "prarijo". Leidyklos „Tyto Alba“ vertinimu, ši knyga primena ugnikalnio išsiveržimą. Ji parašyta tarsi vienu

atsikvėpimu ir lygiai taip pat vienu atsikvėpimu perskaitoma.

Ne viena skaitytoja sutiko, kad tas pulsuojantis, neramus, saldžiu karščiu tvoskiantis kraujas, nuožmi meilė gyvenimui ir ne mažiau nuožmi mirties trauka, Dalios Jazukevičiūtės romane susišaukia su Jurgos Ivanauskaitės kūryba.

Šis romanas padeda, nors ir trumpam, įkvėpti to „slapto laisvės ilgesio. Niekada nesibaigiančio ilgesio“.

KELIONĖS

Nuostabioji Roma

Diana BRUNNER

Vis niekaip negaliu patikėti, kad buvau, mačiau, jaučiau didžiąją Romą. Buvau joje pirmą kartą ir niekada jos nepamiršiu. Gal todėl, kad jame jaučiausi ne svetima.

Bet apie viską iš pradžių. Idėja gimė labai spontaniškai, viename valdybos posėdžių. Žinoma, beveik visi buvo už tai, kad aplankyti Italijos lietuvius. Oficialiais Italijos statistikos duomenimis, Italijoje gyvena 1735 Lietuvos piliečiai. Esame vieni netoli kitų, bet nelabai ką nežinome. Aš su Jūrate pažinojome Romos lietuviškos lituanistinės mokyklėlės mokytoją Emirą, kuriai ir pranešėme apie galimą atvykimą. Pasakyta – padaryta. Įtraukėme šią kelionę į bendruomenės metinius planus, norinčiųjų važiuoti buvo nemažai ir po truputį artėjo kelionės diena – gegužės 11 diena. Savaitę kitą prieš kelionę, man jau pradėjo drebėti kinkos, kad tik aš viena ir važiuosiu. Neatsirado nei vieno galinčio: tai su šeima kur išvažiuoja, tai gimtadienis, tai šiaip kas koją pakišo... Ką aš viena darysiu Romoje?

Dėkui dievui, Aušra Jasiulevičienė taip pat nusipirko bilietą lėktuvu. O traukiniu važiuoti nusprendė Gražina Staniūtė. Valio, viena Romoje nebūsiu!

Tad sėdėjome kartu su Aušra lėktuve, žiūrėjome į monitoriuje lėtai link

Romos jūros pakrante slenkantį lėktuvą ir vis dar negalėjome patikėti, kad mes TIKRAI skrendame. Kuo arčiau artėjo Roma, tuo baisiau darėsi. O jeigu mūsų niekas nepasitiks? Nei viena itališkai nemokame, išskyrus tuos žodžius, kuriuos kiekvienas pasakytų. Susijaudinusios išėjome į laukiamąją salę Romoje. Vargė, nei vieno pažįstamo ar bent jau lietuviško veido! Stovėjome abi vėlai vakare Romos aerouoste, karšta, tvanku.

Staiga iš už nugarų pasigirdo klausimas: „Ar ne manęs laukiate?“ Iš karto ant širdies palengvėjo. Mūsų pasitikti atvažiavo kunigas Petras Šiurys. Važiuojant „namo“, akys pro mašinos

langą ieškojo pažįstamų iš nuotraukų vietovių ir įžymių pastatų. Kunigas Petras tik dėl mūsų prailgino kelią ir pravežė naktinės Romos senamiesčiu. Mes tik aikčiojome, prie langų prilipusios kaip kokios musės (Aušra, atsiprašau už tokį palyginimą).

Taip po valandėlės atsiradome Viloje Lituania, kurioje mums buvo užsakytas kambarys. Kunigas Petras pavaišino raudonu vynu. O mes vis dar negalėjome patikėti, kad ESAME Romoje. Užmigome abi su šypsenomis ir tokios laimingos!

Tęsinys 18 psl.

Romos griuvėsiai

Nuostabioji Roma

Kitą dieną iš pačio ryto nuvažiavome į Romos pagrindinę geležinkelio stotį pasitikti Gražinos. Ji išlipo tokia apsimiegojusi, kad praėjo pro šalį, mūsų neatpažinusi. O mes iš paskos, stebėdamos, kurgi ji eis. Vos jos iš akių nepametėme, tiek daug žmonių stotyje buvo. Pagaliau prisiviję susitarėme, ką tą dieną darysime.

Geriausia galimybė susipažinti su Roma – važiuoti turistiniu pažintiniu autobusu. Gali išlipti iš jo, apžiūrėti vietovę, vėlgi įlipti ir važiuoti prie sekančios maršruto stotelės. Ir taip visą dieną. Nors autobuse nelabai veikė ausinukai, bet šį bei tą vistiek supratome. Gražina buvo daugiau pasiruošusi, perskaitė ir su savimi pasiėmė knygėlę apie Romą. Tad trise, su žemėlapiu rankose, pravaikščiojome beveik visą pusdienį. Alkanos atsisėdome kažkurioje tai aikštėje pavalgyti.

O atmosfera mieste nuostabi – šilta, žmonės atsipalaidavę, gatvės muzikantai griežia itališkas, už širdies griebiančias melodijas... Pavalgėme, ir vėl išsitraukėme žemėlapi, norėdamos nustatyti sekantį tikslą. Nusprendėme, kad būtinai reiktų pamatyti Panteoną. Atradome tą vietą žemėlapyje ir pradėjome ieškoti tos aikštės, kurioje kaip tik sėdėjome, pavadinimo. Aiktelėjome, kai supratome, kad jie

atitinka. Pradėjome žvalgytis, kur gi tas Panteonas. O kad tas tamsus, pajuodusia išore, masyvus pastatas ir yra garsusis Panteonas – nei vienai į galvą! Žinoma, viduje buvo labai įspūdinga. Kaip angeliukai stovėjome ten, apšviesti saulės spindulių. Romoje pamatėme tikrai labai daug: garsųjį fontaną, didįjį koliziejų, senąsias romėnų maudykles, Kapitolijaus kalvą, Vatikaną. Tiek daug įspūdžių per vieną dieną!

Taip pat pabuvojome Romos lietuviškoje šeštadieninėje mokyklėlėje, įsikūrusioje Lietuvos Respublikos ambasadoje. Ten svečiavosi ir daugiau svečių – iš Lietuvos buvo atvykusi dailininkė keramikė Irmina Dūdėnienė, kuri iliustravo vadovėlį „Nė dienos be lietuvių kalbos“.

Mokyklėlėje dėstomos lietuvių kalbos, etnografijos ir muzikos pamokos, organizuojamos kelionės bei pažintiniai užsiėmimai. Vaikų skaičius nėra didelis, bet užtat tie, kurie ją lanko, ateina labai noriai. Labai ačiū mokyklos mokytojai Rasai Kačiulienei ir vadovei Emirai Dervinytei už šiltą priėmimą. Mes savo ruožtu labai kvietėme Romos lietuvius atvažiuoti pas mus lapkričio mėnesį į Andriaus Mamontovo koncertą. Žinoma, kelionė tolima, bet mes tikimės, kad porą Italijos lietuvių Šveicarijoje tikrai sulauksime.

Vakare nuvažiavome į Santa Lucia della Tinta bažnyčią, kurioje vyko lietuviškos mišios. Nors žmonių buvo ir nelabai daug, mišios buvo labai šventiškos. Daug giedojome (aš nelabai prisidėjau, nes dainuoti visiškai nemoku). Mišiose dalyvavęs Lietuvos Ambasadorius prie Šv. Sosto A. Saudargas pakvietė mus aplankyti ambasadą. Pėškomis nukeliavome iki jos. Buvo labai įdomu pamatyti nemažą Ambasados biblioteką, atrestauruotus, buvusius Lozoraičio baldus, laisvai ir neformaliai prie taurės vyno pabendrauti su Ambasadoriumi A. Saudargu.

Jau tamsėjo, kai išėjome iš Ambasados. Po naktinę Romą pavadžioti pasisiūlė kunigas Viktoras Daujotis,

Prie LR ambasados Romoje

kas mums labai nudžiugino. Kad kunigas gali būti tokių linksmų plaučių – niekada nebūčiau net pagalvojusi. Kalbėjome apie visus ir apie viską, nuo rimtų temų iki anekdotų. Akys nedžiūvo nuo ašarų.

Tikriausiai tokios ilgos, geros, linksmos, įdomios ir įspūdingos dienos mano gyvenime dar nebuvo. Nei aš, nei mano bendrakeleivės, nesijautėme užsienyje. Visur susikalbėjome gimtąja kalba, gidas po Romą – lietuvis, viešbutyje ir ambasadoje ant sienų – Lietuvos paveikslai, žemėlapiai ir žymių lietuvių portretai, pačioms nereikėjo rūpintis netgi metro bilietukais. Jausmas toks, kad atvažiavome pas draugus į didžiulį Lietuvos miestą, kur iki tol niekada nebuvome.

Geriau nebūna. Viena teliko dar pasakyti – Roma dešimt kartų gražiau nei Paryžius. Kas netikit – nuvažiuokite patys!

Sekmadienį nusileidome Ciuriche ir važiavome į sekmadieninę mokyklėlę, kurioje tą dieną mokėsi mūsų vaikai. Krepšyje vežėme visiems dovanų – kunigas Petras Šiurys įdėjo lauktuvių itališką šviežut šviežutėlį Tiramisu ir daug daug geriausių linkėjimų.

O jau skaaaanu buvo!

Man aišku tik viena – aš dar kartą važiuosiu į Romą!

Panteono viduje

Sudie, Šveicarija

Aušra JASIULEVIČIENĖ

Išvykome iš Šveicarijos prieš tris mėnesius, dabar gyvename Švedijoje. Ši šalis mums nėra nauja, joje jau keletą metų gyvenome prieš atvykdami į Šveicariją. Švedijoje jaučiamės kiek arčiau Lietuvos, žmonės ir jų mentalitetas kiek artimesnis mums, lietuviams, socialinės sąlygos idealiai pritaikytos gyvenimui su mažais vaikais.

Bet mintimis noriu dar kartą sugrįžti į metus, praleistus Šveicarijoje. Treji metai naujoje šalyje nėra didelis laiko tarpas, kad pilnai ją pažintum ar įleistum šaknis. Tik atvykę į Šveicariją, mes pradėjome ieškoti kontaktų, informacijos apie kitus lietuvius, nors nežinojome, ar jų čia yra, ir ką jie čia veikia.

Labai apsidžiaugėme suradę lietuvišką bendruomenę. Ir netgi labai aktyvią! Stengėmės dalyvauti visuose jos organizuojamuose renginiuose.

Aušra Jasiulevičienė

Pirma šventė, kurioje teko dalyvauti, buvo gegužės 1-oji, Lietuvos įstojimo į ES diena. Tikrai buvome nustebinti! Sutikome ten virš šimto žmonių,

dauguma jų buvo lietuviai, pasijautėm nevieniši naujoje šalyje. Likome sužavėti valdybos narių entuziazmu ir dideliu noru bei sugebėjimu organizuoti renginius.

Be galo smagūs buvo Vasario 16 dienos renginiai, kuriuose jautėsi idėta daug pastangų, kad visiems būtų linksma ir įdomu.

Na ir, žinoma, lietuviška mokyklėlė. Mūsų vaikai laukdavo sekmadienių, kad galėtų važiuoti Ciurichą, ten susitikti su kitais vaikais, pabendrauti ir sužinoti kažką naujo apie Lietuvą. Netgi ir mes patys laukdavome tų poros valandų pasėdėjimo kartu su kitų vaikų tėvais.

Noriu padėkoti Jūratei Caspersen ir Dianai Brunner už jų begalinį entuziazmą, pasiaukojimą, nuoširdumą ir paprastumą, už jų dideles pastangas, sugebėjimą ir norą suburti lietuvius, neleisti pamiršti savo šaknų ir pasijausti vienišiams svetimoje šalyje.

Mano įspūdžiai Šveicarijoje

Laura BALIONYTĖ

Šių metų kovo – rugpjūčio mėnesiais turėjau puikią galimybę studijuoti ir atlikti praktiką Šveicarijoje.

Savo universitete Vilniuje (Mykolo Romerio universitetas) dalyvavau konkurse Gerbert Rūf fondo stipendijai gauti. Mano tikslai buvo pagilinti savo žinias tarptautinėje plotmėje, studijuoti naujus dalykus, pagerinti vokiečių kalbos žinias, pažinti Šveicarijos kultūrą bei žmones, surinkti medžiagos magistro baigiamajam darbui.

Visus šiuos tikslus ir dar daugiau man pavyko įgyvendinti. Studijos Berno universitete buvo labai įdomios ir naudingos. Studijavau personalo vadybą, marketingą, verslo organizavimą, politinę Šveicarijos sistemą. Taip pat lankiau vokiečių ir anglų kalbų kursus.

Džiaugiuosi, kad jau antrąją buvimo

Berne dieną dalyvavau lietuvių bendruomenės susitikime. Buvo smagu susitikti su lietuviais, su kuriais palaikiau ryšius visus 6 mėnesius.

Smagu, kai žinai, kad visada sulauksi pagalbos ir palaikymo.

Tęsinys 20 psl.

Laura Balionytė

Mano įspūdžiai Šveicarijoje

Su studijomis ir praktika labai daug padėjo dr. Adrian Ritz (Kompetenz Zentrum für Public Management) ir profesorius Norbert Thom (Institut für Organisation und Personal). Praktiką atlikau Berno kantono Policijos ir karo direktorato Generaliniame sekretariate.

Turėjau puikią galimybę palyginti viešojo sektoriaus institucijų darbą Lietuvoje ir Šveicarijoje.

Sužinojau daugybę naujosios viešosios vadybos sistemos ir jos taikymo praktikoje naujovių. Visą savo patirtį aprašysiu savo magistro darbe, nes mano tema yra Lietuvos ir Šveicarijos valstybės tarnyba lyginamuoju aspektu.

Džiaugiuosi, kad mano praktikos vadovas Andreas Michel suteikė galimybę susipažinti ir su kitų institucijų veikla Berno kantone. Teko pabuvoti pasų ir tapatybės kortelių skyriuje, Eismo ir laivininkystės tarnyboje, Berno regionaliniame kalėjime, Šveicarijos kariuomenės skyriuje, atsakingame už gynybą ir euroatlantinę kooperaciją, Bielio miesto parlamente, Seelando apskrities mokesčių administracijoje, Berno kantono valstybinėje kanceliarijoje ir kitur.

Gyvenau studentų bendrabutyje, kur, kaip ir įprasta, gyvena studentai iš įvairių pasaulio kraštų. Tai buvo nepakartojamas laikas, nes susiradau daug

draugų, su kuriais buvo labai sunku ir liūdna atsisveikinti.

Per Šveicarijoje praleistą laiką daug keliavau tiek po pačią šalį, tiek po kitas užsienio valstybes. Kai kurias keliones organizavo ir studentai iš Berno universiteto.

Neapsakomai džiaugiuosi tuo laiku, kurį praleidau Šveicarijoje. Ši šalis ir visi žmonės, su kuriais teko bendrauti, užima ir užims ypatingą vietą mano širdyje.

Krikštnos Šveicarijoje

Jūratė UHLMANN

Spalio 14 dieną vyko mūsų dukrytės Martinos krikštnos. Kaip ir vyresniąją dukrą Evelyne, taip ir antrą mūsų atžalėlę krikštijome Belpo evangelikų reformatų bažnyčioje.

Buvo be galo smagu, kad ir dangus tą dieną atsiuntė nuostabų orą - švietė saulė ir lepino mus šiltais spinduliais. Pati geriausia diena derliaus padėkojimui.

Mat ir mišios vyko šia tema - derliaus padėkos diena.

Dar prieš krikštnas kunigė paminėjo, jog ta proga mišių dalyviai apsirengs tautiniais rūbais ir paklausė manęs, gal ir aš galėčiau apsirengti lietuviškaisiais. Lietuvių bendruomenė Šveicarijoje mums maloniai paskolino tautinius rūbus. Dėkojame Laimai Maldūnaitei -

Christ, kuri ir pasirūpino jais. Ne veltui ji ir yra mūsų dukrytės krikšto mama.

Bažnyčia buvo su meile papuošta derliaus gėrybėmis - obuoliais, morkomis, burokėliais ir pan. Tai suteikė ypatingą atmosferą. Kunigė rado daugeliui daržovių ir vaisių tinkamas metaforas ir vis pajuokavo.

Tęsinys 21 psl.

Lietuviški tautiniai drabužiai puikiai dera prie šveicariškųjų.

Krikštynos Šveicarijoje

Krikšto metu, kaip ir dera tikram krikšto vaikui, Martina verkė kiek jėgų beturėjo... Mes guodėme save lietuvišku papročiu, kad kuo garsiau vaikas verkia, tuo daugiau pasieks gyvenime ir taps garsiu.... To mes jai ir palinkėsime.

Kunigė pristatė mane ir trumpai papasakojo, kad esu iš Lietuvos. Mat niekas negalejo atspėti, kokios šalies tautiniais rūbais mudu su vyru Rolfu buvome apsirengę. Visi stebėjosi rūbų spalvingumu, mat šveicarų tautiniuose rūbuose dominuoja juoda spalva.

Man buvo suteikta galimybė ką nors lietuviškai palinkėti Martinai. Mielai pasidalinsiu su visais šiuo palinkėjimu:

*Tebūna palaimintas tavo gyvenimas
džiaugsmu ir meile,*

*Telydi tave angelai sargai
nuo pat pirmų dienų.
Lai tavo meili širdis ir stipri dvasia
atskiria gerį nuo blogio.
Te pasaulis tampa geresniu,
nes tu gimei būti jo dalimi,
Nes vaikas yra palaima.*

Mišių metu dainavo suaugusiųjų choras. O ir prasmingas kunigės pamokslas davė minčių apmąstymams. Buvo be galo malonu, kad po mišių tautinis choras sutiko su mumis kartu nusifotografuoti.

Toliau mūsų svečių laukė vaišės restorane, o vėliau namuose mamos iš Lietuvos atsiųstas šakotis ir mano pagamintas medaus tortas....

Dar kartą norime nuoširdžiai padėkoti lietuvių bendruomenei už paskolintus tautinius rūbus. Mums šventė buvo

Rolf ir Jūratė Uhlmann su dukrele

ypatinga ir gražūs prisiminimai liks visam gyvenimui.

ŠVENTĖS

Joninės Lozanoje

Audrius ALKAUSKAS

Šveicarijos lietuvių bendruomenė turi dvi kasmetines šventes, kurių stengiasi nepraleisti nė vienas čia gyvenantis lietuvis: tai Vasario 16 ir Joninės – Rasos šventė.

Pirmoji yra oficialesnė, kviečianti sustoti, šiek tiek susimąstyti, pagaliau prisiminti, ką reiškia būti lietuviu, o

ypač lietuviu Šveicarijoje. Antroji šventė skirta neabejotinai linksmybėms. Ir visi, dalyvavę 2007-ųjų metų Joninėse Lozanoje paliudys, kad linksma tai tikrai buvo.

Jau iš pat ankstyvo ryto buvo aišku, kad oru skūstis nereikės – vaiskus dangus, mėlynas Lemano ežeras, ryškiai

matomi už jo dunksantys kalnai.

Oras iš tiesų buvo toks geras, kad iškilo grėsmė, jog seniai nusižiūrėtą gražią vietelę palei ežerą iki vakaro tikrai užims vietiniai miestelėnai. Kurių jau nebeįprašys ir kuriems lietuvių Joninės reiškia lygiai tiek pat, kiek, pavyzdžiui, kupiškėnams ar alytiškiams Bazelio Fasnachtas.

Bet lietuviai nebūtų lietuviai, jei pasiduotų pirmiems sunkumams užklupus. Tad, ilgai nemastęs, Simonas Žmuidzinas, vienas iš šventės organizatorių, mikliai nusigavo iki šventės vietos ir didžiausiomis lietuviškomis trispalvėmis pažymėjo teritoriją. “Čia mūsų”.

Pamažėle, pamažėle, viskas prasidėjo. Nespėjus Arnui Kupšiui, kitam Joninių organizatoriui, suvežti šventei reikalingų daiktų, ėmė rinktis lietuviai.

S. Vosylius nuotraukoje: Joninių šventės Lozanoje akimirka

Tęsinys 22 psl.

Joninės Lozanoje

Atvyko iš visos Šveicarijos: ir Ciuricho komanda, ir Bazelio astovai, ir berniečiai, ir ženeviečiai (drauge ir konsulato darbuotojai, kurių atvežtas lietuviškas alus dingo anksčiau, nei kad spėjai su senais pažįstamais pasilabinti) – visi čia suvažiavo.

Matyti, nematyti, pažįstami, nepažįstami, ilgai jau Šveicarijoje gyvenantys ir tik savaitėlei į ją atvykę, buvę jau Joninėse ir dar ne. Atvyko vaikai, tėvai ir seneliai...

Su mumis taip pat kartu buvo Kauno Technologijos Universiteto folkloro ansamblio „Goštauta“. Penki atstovai buvo pakviesti į šventę priminti senąsias Joninių - Rasų - Kupolinių

tradicijas. Vadovė Lorita papasakojo apie Joninių papročius ir paskelbė oficialią šventės pradžią. Kai visi nusiprausėme apeiginiu vandeniu ir nusišluostėme veidus apeiginiu rankšluosčiu, prasidėjo dainos ir šokiai.

Pavargai dainuoti – eini šokti, pavargai šokti – plump į vandenį, neatsigaivina dar ežere – „Švyturio“ gurkšnis tikrai atgaivins. Atsigaivinus norisi lietuviškai padiskutuot – matytą, bet dar nekalbintą pažįstamą staiga išvysti. O pilvui užgurgus – randi lietuviškų lašinių ant stalo. O kai pajauti, kad vėl judėti norisi – išgirsti, kad armonika vis dar groja, ir vėl į ratą įsilieji. Gal net šveicarą ar kitos šalies imigrantą ar imigrantę ratelyje išvysi, nes tie eję pro

šalį, pamatę įdomų renginį, ir nusprendę šokti pasimokyti. Ir pasakoji jiems, kas ta Lietuva, kas tos Joninės, kodėl tokie įdomūs tautiniai drabužiai...

Taip nejučia ir sutemsta... Prasideda ilgiausia metų naktis... Diena baigiasi, bet ne linksmybės...

Didelis dėkui organizatoriams Simonui Žmuidzinui, Arnui Kupšiui, „Goštautos“ ansambliui, konsulatui už alų, taip pat visiems lietuviams, kurie dalyvavo šventėje.

Kitais metais Joninės taip pat vyks Lozanoje – susitiksime birželį!

Advento šventė Berne

Diana BRUNNER

Ilgai laukta atėjo ir paskutinė šių metų šventė. Pirmąjį Advento sekmadienį į vilą Stucki Berne sugužėjo daugiau nei pusšimtis suaugusių bei trisdešimt vaikų. Buvo labai smagu susitikti jau senai matytus, pakalbinti naujai atvykusius lietuvius.

Diena buvo tikrai turininga. Ilgoms šnekoms nebuvo laiko. Kas ėjo žvakių daryti, kas valgė, kas teatro laukė, kas prie vaikų stalo piešimu ar karpymu užsiėmęs buvo. Kas alų gėrė, kas kavutę, kas prie gausiai nukrauto saldumynų stalo sukiojosi. Kiekvienas rado sau pašnekovą, liūdinčių tikrai nebuvo.

Bičiulių teatras parodė spektaklį apie burtininkę Lisbet, kuri kaip tik tą dieną šventė savo gimtadienį. Bet kurgi prapuolė jos katytė? Pagaliau po bėgiojimų po kaimo parduotuves ji grįžo namo ir Lisbet, kartu su kauku, vore Olga ir kaimo burtininkėmis galėjo švęsti gimtadienį.

Tą dieną dovanų gavo ne tik mažoji burtininkė, bet ir iš tolimo kelio į vilą su didžiuliu maišu dovanų užsuko Kalėdų Senelis. Nei vienas negavo dovanų šiaip sau. Kas nemokėjo eilėraščio - turėjo įminti mįslę. Kartu padainavę ir pasukę ratelį, išlydėjome Kalėdų Senį. Labai jau gaila buvo išleisti, šiais metais jis pasitaikė labai

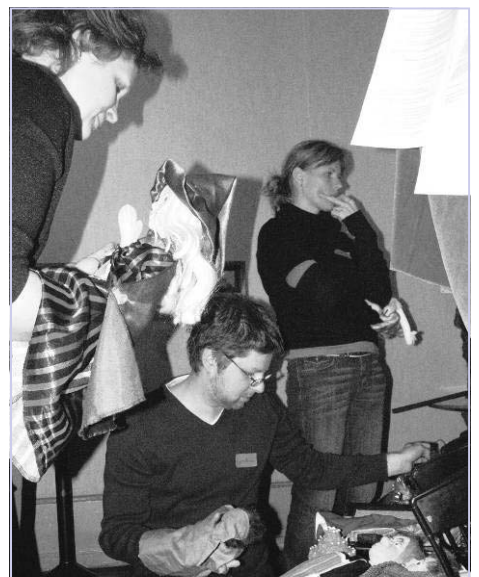
sąmojingas, dainingas ir gudrus. Gal jis ateis ir kitais metais?

Norėčiau nuoširdžiai padėkoti Laimai už gražios ir prasmingos šventės organizavimą, Hanspeter, Giedrei ir Jovitai už pagalbą, nes šių žmonių rankos daug darbavosi, kad atvažiuosieji pajustų šventę. Taip pat dėkoju LR ambasadai Šveicarijoje už dovanėles vaikams, Jūratei ir visiems kitiems už skanius tortus. Dėkoju Bičiulių teatro aktoriams Rimai, Jovitai ir Giedriui, kurie daugiau nei porą sekmadienių paaugojo repeticijoms.

Buvo labai smagu. Ačiū visiems!

Bičiulių teatro pasirodymas

Paskutiniai pasiruošimai teatro užkulisiuose

Advento šventė Berne

Dominykas daro žvakę

Šaunusis Kalėdų Senelis

Vaikai nė sekundei nepaleido Kalėdų Senelio iš akių.

DĖMESIO!

Vasario 16-osios šventė įvyks 2008 metų vasario 23 dieną, Ciuriche, Marijos Lourdes katalikų bažnyčios žemutinėje salėje.

Svečiuose - teatro laboratorija **ATVIRAS RATAS**, kurie triukšmingai kviečia visus, išsiilgusius kandaus ir užkrečiančio lietuviško humoro, į siautulingai „rimtą“ spektaklį, pagal K. Binkio satyrinę poemą „Sparnuotasis Matas“. Atsispirdami nuo paties autoriaus žaismingo eiliavimo ir pasitelkdami savo jaunatvišką polėkį, aktoriai istoriją pasakoja šmaikščiai, kandžiai ir žaismingai. Poetizuota paprasto lietuviško kaimo istorija su netikėtais siužeto vingiais kiekvieną privers iki ašarų pasijuokti ir susimąstyti apie kartais keistą ir tokią nuspėjamą mūsų, lietuvių, būdą... Tik apsilankius atokiame kaimo vienkiemyje svetimos šalies piliečiui, užsimezga paini meilės intriga tarp jo ir dviejų seserų lietuvaikių, bet netikėtas ir staigus skrydis pačiam įvykių sukuryje staiga apverčia įvykius aukštyn kojom...

NETEKTYS

ŠLŽ redakcija

Rugpjūčio 8 dieną netekome filantropo, kuris rėmė ir Lietuvos studentus Šveicarijoje, - Heinrich GEBERT.

Žymusis GEBERT RÜF STIFTUNG fondo steigėjas visą gyvenimą ypač vertino progresą ir inovaciją, tad savo fondo lėšomis daugiausia rėmė mokslą ir jaunų specialistų išskirtinį paruošimą, taip pat meno ir socialinius projektus.

Taip pat jis iniciavo ar svariai parėmė nemažai fondų Šveicarijoje, kurie ir šiandien remia mokslą atskiruose kantonuose, biomedicininis tyrinėjimus Bellinzonoje, senelių užimtumo centrus ir keletą meno muziejų bei galerijų.

Šio žmogaus dosnumas ir dalijimasis uždirtu turtu su kitais nedaug turėjo sau lygių.

Heinrich Gebert rėmė išskirtinai tik šveicariškas institucijas ir projektus, tačiau buvo ir viena išimtis. Vieninteliai užsienio projektai, kurie buvo remiami per GEBERT RÜF STIFTUNG atšaką „Swiss-Baltic Net“, yra skirti Baltijos šalims - Lietuvai, Latvijai ir Estijai.

Šio fondo stipendijomis Šveicarijoje studijavo ir mokslinius darbus apsigynė ne viena dešimtis Lietuvos studentų (apie vienos studentės patirtį galite paskaityti ir šiame laikraštyje).

Šio fondo parama neapsiriboja tik stipendijomis studentams. Fondas inicijuoja ir vokiškų skaityklų kūrimą trijose Baltijos šalyse, literatūros vokiečių kalba siuntimą bibliotekoms, mokslinių darbuotojų apsikeitimo tarp Šveicarijos ir Baltijos šalių universitetų finansavimą.

Su liūdesiu dėl didžiulės netekties Šveicarijos Lietuvių Bendruomenės valdyba išsiuntė užuojautą ir padėką „Swiss-Baltic Net“ fondo valdybai, o ŠLB pirmininkė Jūratė Caspersen, atstovavusi Bendruomenei gedulingose mišiose rugsėjo 19 dieną Rapperswil'io St. Johann bažnyčioje, asmeniškai pareiškė užuojautą ir dėkingumą velionio šeimai.

Užuojauta

ŠLB reiškia nuoširdžią užuojautą ilgametei bendruomenės narei
RITAI GARBAČIAUSKAITEI,
netikėtai mirus broliui
PETRUI SIGITUI GARDIE
(g. 1931. 01. 30)

Sveikiname naujagimių tėvelius:

Jūratę ir Rolf Uhlmann,
gimus dukrelei Martinai

Jovitą ir Mathias Fink,
gimus dukrelei Livijai Marijai

Eglę ir Andrew Hagan,
gimus sūneliui Inui

Sumainius vestuvinius
žiedus, sveikiname
Jurgitą ir Giedrį
Kopitkovus

Sveikiname
Laimą Maldūnaitę Christ,
sėkmingai išlaikiusią
pirmąjį šalutinių mokslų
apie filmus egzaminą

Ordino
„Už nuopelnus Lietuvai“
karininko kryžiumi
apdovanotas
Narcizas Priekšas,
buvęs pirmasis Lietuvos
Respublikos nuolatinis
atstovas prie JTO ir kitų
organizacijų Ženevoje.
Nuoširdžiai sveikiname!

Sveikiname naujus ŠLB narius: **Lizą Kadriu, Jūratę Uhlmann,**
Giedrės ir Gedimino Matulio šeima

Henrikas Radauskas

ŽIEMOS DAINA

Sūkuriuotom gėlėm, pasiklydusiais paukščiais,
Nepaeinančiais, griūnančiais sniego kalnais,
Apsitvėrė žiema, -neįžiūrimais aukščiais,
Nepagaunamais, alpstančiais tonais švelniais.

*O eilėraštis gimsta - kaip vėjas - iš nieko
Ir skambėdamas bėga pušnim neramus.
Bet negali daina prasimušti pro sniegą,
Ir sugrįžta - kaip vėjas - į savo namus.*

**Mielieji Tautiečiai,
Džiaugsmingų Šv. Kalėdų
ir laimingų Naujųjų metų
Jums linki ŠLB valdyba**

SKELBIMAI

Naudingi adresai

ŠLB pirmininkė

Jūratė Caspersen

Dorfstrasse 198, CH - 8706 Meilen
+41 (0) 44 793 39 80,
jurate@caspersen.ch

ŠLB administratorė

Diana Brunner

Brüggliacher 4, CH -5619 Büttikon
+41 (0) 56 611 18 40,
baltija@gmx.ch

LR ambasada Šveicarijoje

Kramgasse 12, CH - 3011 Bern.
+41 (0) 31 352 52 91,
amb.ch@urm.lt,
http://ch.mfa.lt

LR garbės konsulas Šveicarijoje

Gintautas Bertasius

Via Luganetto 4, P.O. Box 743
6962 Lugano - Viganello 6
+41 (0) 91 971 56 43,
g.bertasius@bluewin.ch

PASAULIO LIETUVIS

www.punskas.pl/plietuvis/

Prenumerata metams Europoje kainuoja 20 eurų

Banko duomenys: **Beneficiary:** Wydawnictwo Auszra sp z o.o.

Ul. Mickiewicza 23, 16-515 Pusk, POLAND

IBAN: PL91124018481787000020757256, **Receiving Bank:** Bank PKO S.A.

I O. w Suwalki, POLAND, Bank Swift Code: PKOPPLPW

Tarptautinės migracijos organizacijos

Vilniaus biuras, Jakšto g. 12, Vilnius.

Nemokama linija Lietuvoje tel. 8-800-
25252, iš užsienio tel. +370 5 2121600
www.infocentras.iom.lt

Lietuvių grįžimo į Tėvynę informaci-

jos centras, Gedimino prospektas 64

LT - 01111 Vilnius
Telefonas + 370 5 23 13 623,
www.lgitic.lt

Tapk Vilniaus ambasadoriumi! www.kulturagyvai.lt

Laikraštį išleido: D. Brunner

Laikraštį redagavo: J. Kopitkovienė
I. Voglhofer

Laikraštį maketavo: D. Brunner

Straipsniai, reklama, informacija priimama
el paštu slz@lietuviai.ch

ŠLB interneto svetainė www.lietuviai.ch

Laikraštis platinamas elektroniniu būdu ir
spausdinamas 200 egz. tiražu.

„Šveicarijos lietuvių žinios“ yra viešasis
visuomeninės organizacijos - Šveicarijos lie-
tuvių bendruomenės - informacinis leidinys

Spausdinama informacija nebūtinai sutampa
su redakcijos nuomone.

Už reklamos turinį ir skaitytojų laškus ŠLB
atsakomybės neprisiima.